

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9 ירושלים | zolphone.co.il

21 שירות בסיירת מטכ"ל
העניק לך יכולות אחרות?
רוני איילון משיב

8 הורמון התבודדוּטְסְטְרוֹן
אהרן רזאל אנונימי בדרך למירון

6 איך מאה ברכות?
שאלת השבוע

22 שומרת נגיעה? לא רלוונטי
עומק הקשר

12 החולה שהתוועד ללא הפסקה

30 סוד שגוי. סוד כבוי
התוועדות

המירוץ אחרי המסורת האבודות

סימני הטהרה של
פרשת השבוע
מקבלים משמעות
חדשה יישנה
עמוד 14

זמני השבת KENNEDY

ירושלים תל אביב חיפה

18:27	18:36	18:21	כניסה
19:36	19:36	19:34	יציאה

הקומקום
הבריאותי לשבת!

להזמנות: 03-9537790 | KENNEDY.CO.IL

עם מרפסת כזאת אפשר לארח
את כל המשפחה והחברים לשבת!
מיני פנטהאוזים
עם מרפסות ענק

100 מ"ר!

בסייעתא דשמיא

כנס הנשים הגדול לפסח

יום ראשון | כ"ד אדר ב' | 31.03
היכל שלמה רח' המלך ג'ורג' 58 | ירושלים

להשתחרר לנשום ולדתחדש

לקראת היציאה לחרות

17:00

התכנסות

17:30

הרבנית עידית איצקוביץ'
הרבנית ימימה מזרחי

בני לנדאו

21:15

מופע אקוסטי

ר' הראל
חצרוני

מיכי יוספי

הרב שמואל
אליהו

דוכני מכירה במקום

כיבוד קל

כל ההכנסות קודש לסיוע וליווי נערות במצבי סיכון וחירום

לבירורים נוספים

מיכל 054-6824700 | איילה מעין 054-5580135

רכישת כרטיסים

<https://tickchak.co.il/4654>

בתים צמודי קרקע אחרונים במחירים שלא יחזרו

חינוך איכותי
וקהילה מפרגנת ושמחה

פרסומי ישראל

ההדמיה להמשה בלבד

נותרו 4 בתים אחרונים!

מעלה חבר

קולטים חברים חדשים ומזמינים אתכם לבוא ולהכיר אותנו
מוסדות חינוך תורניים איכותיים | שכונה חדשה במיקום עוצר נשימה | פעילות קהילתית תוססת ושמחה

רק **825,000** ₪

צמוד קרקע עם גינה

< 8 דק' מקרית ארבע >

שיחת חברים

עם מיני יוספי

אומרים לו: "רבי, יש כאן מישור אחר ליכול
לתת ליעורים טובים יותר ממך". אך רבי אברהם
לא מתבאבא לרעה. והתשובה שלו עוקפת את
הבעיה: "אני לא מקבל את המקום שלי בעולם
דרך היעורים שאני נתן"

אשרינו שזכינו ללמוד משתי נשים צדקניות

צריך את בעלך! את כל הדרשה שהוא מתרגם, הוא היה יכול לומר בעצמו. רק בגלל שהוא רוצה לפרגן לבעלך, לכן הוא משמש כמתורגמן שלך.

אשתו של רבי אבהו מאוד נעלבה. תחשבו על זה, לפני שקוראים את המשך הסיפור - האישה הזאת חווה ממש כאב וצער. היה באמירה הזאת סוג של עלבון - אותה אישה בעצם אמרה לה: 'בעלך הוא לא משהו...'. כמובן, היא רצה לבעלה רבי אבהו לספר לו בכאב על מה שהיא שמעה. רבי אבהו הקשיב, חשב קצת ואמר לה: גם אם זה נכון - מה זה משנה? והוא המשיך ואמר: 'מאי נפקא לך מינה? מיני ומיניה יתקלס עילאה'. כלומר, באמת זה לא משנה מי גדול ממי, כי בכל מקרה אנחנו לא תלויים אחד בשני. גם ממני וגם ממנו - יכול להתגדל שם ה'.

מהסיפור הזה אפשר ללמוד המון! כשמראים לרבי אבהו שהנה יש כאן משהו אחר שיכול לתת שיעורים טובים יותר ממך, ואולי באמת אותו מתורגמן היה אדם מיוחד ונעלה, רבי אבהו לא מתבלבל לרגע. התשובה שלו עוקפת את כל הבעיה מלכתחילה. רבי אבהו בעצם אומר: אני לא מקבל את המקום שלי בעולם דרך היעורים שאני נתן. אני לא מרגיש חשוב או בעל ערך רק בגלל שאני מסוגל לדבר בפני קהל. העיקר בעולם הוא לגדל את שם ה', ולכן התשובה שלו ממוקדת במטרה הזאת. הוא עונה לאשתו - העיקר שיכול להתגדל שם ה', ולא משנה אם ממני או ממנו.

נראה לי שצריך לדייק בביטוי של רבי אבהו. מתי יתקלס עילאה? איך יתגדל שם ה'? אך ורק כשיתקיים 'מיני ומיניה'. אם אדם חושב שהכל רק 'ממני' - כלומר, מהשיטה או הדרך שלי בעבודת ה', או להפך - רק ממנו, כנראה שאף אחד מהם לא נותן מקום לשני. כל אחד חושב שרק הוא יכול להעביר את דבר ה', ואף אחד אחר לא. במצב כזה - לא 'יתקלס עילאה' חלילה. אחד חושב ככה, הוא מקסימום מקלס את עצמו. מתי מגיעים למצב הנפלא שבו מתקיים התואר הנעלה של 'יתקלס עילאה' - התגדלות שם ה'? רק אם יש תודעה של 'מיני ומיניה'. לו יש את מקומו החשוב והאמיתי, ולי יש את המקום הראוי שלי. כדי להגיע לענווה כזאת כמו של רבי אבהו, שהוא באמת לא רואה את הזולת כדבר מאיים, חייבים להיות מחוברים ללב שלנו.

אני, מה אני

יש אמרה מיוחדת של הלל הזקן ששייכת לאותו עניין: "אם אין אני לי - מי לי?". כלומר, אם אין אצלי קשר לאני האמיתי שלי, לאני הפנימי שלי, שלא תלוי בדברים חיצוניים, אז המצב הוא שמי לי - אף אחד לא יכול להועיל לי. ככל שאחפש בחוץ פתרונות כאלה ואחרים, או אפילו אבקש עצות ועזרה, בסופו של דבר אף אחד לא יוכל לעזור לי. אפילו אם אקבל עזרה והיא תיראה כמועילה, בסוף היא לא תחזיק מעמד. הלל הזקן בא ואומר לנו, ששום דבר חיצוני ואף אדם מבחוץ לא יוכל באמת להעניק לנו את מה שאנחנו מחפשים ומתגעגעים אליו. רק אם יש לי חיבור לאני האמיתי הפנימי שלי, אז נגיע להמשך המשפט - "וכשאני לעצמי מה אני, ואם לא עכשיו אימתני". אחרי שאתה כן מחובר, וכן מכיר ממש בכוח של הלב שלך ואת הדרך להתחבר אליו, אז אתה אומר באופן טבעי 'מה אני'.

בחסידות מסבירים שהמילה 'מה' היא גימטרייה של אחד משמותיו של הקדוש ברוך הוא (שם הוי"ה במילוי אל"פין). הרעיון הוא שכשאני לעצמי, כשאני מחובר ללבי ומוצא שם ריבוי שפע ואור, תזכור ש"מ"ה אני - כל השפע הזה הוא בעצם האלוקות שעוברת דרכך. יוצא אם כן, שהשלב הראשון בתהליך הוא החיבור ללב והתנתקות מתלות בסביבה החיצונית. השלב השני הוא תזכורת לעצמך, שכל מה שיש בך, באמת הכל מ"ה - כלומר שהכל בא מה'. כשכך אדם מחובר למקום הפנימי הזה, אז הוא כבר יכול להתמלא ענווה. אי אפשר להיות עניו אמיתי אם אתה מקבל את המקום שלך רק דרך פעולות בעולם החיצוני, שבו אתה מחפש שאנשים אחרים יעריכו אותך. עניו אמיתי יכול להיות רק אחד כזה שאת המקום והחשיבות שלו, את התחושה שהוא בעל ערך, הוא מקבל אך ורק מתוך החיבור לליבו. אשרינו שזכינו ללמוד משתי נשים צדקניות, אשת רבי אבהו ואשת המתורגמן, משפט כל כך חשוב: "מיני ומיניה יתקלס עילאה".

שלום חברים! אנחנו קוראים השבת על חנוכת המשכן. אתם יודעים שסביב הקמת המשכן מוזכר הרבה מאוד פעמים העניין של הלב. גם חכמת הלב של בצלאל וחרביו עושי מלאכת המשכן, וגם נדיבות הלב של עם ישראל. מהו אותו לב? אם נאמר את זה במילים שלנו - נקודת הלב, היא החיבור למהות הפנימית שלנו. זאת הנקודה בתוכנו בה אנחנו לא תלויים בדברים חיצוניים, אלא מחוברים לעניין הכי פנימי שבתוכנו, שהוא הניצוץ האלוקי שלנו. זהו אור מהותי שקיים בנו ולא מושפע מדברים חיצוניים. כשאנחנו מחוברים אליו, אנחנו מלאים ענווה ושמחה.

חוצפית המתורגמנית

ישנו סיפור בגמרא שמלמד ממש על ענווה שבאה מתוך חיבור פנימי שכזה. הגמרא מספרת על אשתו של רבי אבהו, שהיה מגדולי האמוראים. פעם אחת פגשה אותה אשת המתורגמן של בעלה. אתם יודעים שלכל חכם גדול בתקופת הגמרא היו ממנים מתורגמן, ובארמית - אמורא. התפקיד של האמורא היה לחזור על דברי החכם שדיבר בשקט ובקיצור, ולומר ולהסביר אותם בקול גדול, וכשהיה צורך - גם לתרגם את זה מארמית ללשון הקודש או להפך, בהתאם לקהל. גם לרבי אבהו היה מתורגמן, ויום אחד נפגשו שתי הנשים. אותה אישה אמרה לאשתו של רבי אבהו: "דעי לך שבאמת בעלי לא

אביב בשמיא

	שני
<p>תורת הנפש של רבי נחמן מברסלב 20:30</p> <p>לפי סיפורי מעשיות ברליה קרומבי 20</p>	רביעי
<p>הרב קוק על מעגל השנה הרבנית עידית איצקוביץ 19:00</p> <p>20</p>	
<p>עיון מעשי בתורת הבעש"ט הרב יהודה מילר 20:30</p> <p>25</p>	

תוכניות נוספות, שיעורים מיוחדים וערבי ניגונים בערבי חמישי ומוצ"שים

שמאי, הסלון בנחלאות | רח' עזרא רפאל 25, נחלאות

הרב רפי פרץ תומך בעקירת יישובים

בינינו, אפילו לרגע לא האמנתם לזה.

במערכה הקשה מול האויב,
בהתמודדות מול מערכת המשפט,
בשמירה על הזהות היהודית וארץ ישראל -
ברור שיש מי שלא יזגזג ולא יפתיע.

בקלפי,
יש רק פתק אחד מחוייב:

טב

איחוד מפלגות הימין
הבית היהודי האיחוד הלאומי עוצמה יהודית

איחוד
המפלגות
הימין

מחוייבים ליותר

מאה ברכות בכל יום. מאה! איפה יש סיכוי להתכוון? איך אני יכול לקלוט שאני אשכרה מדבר עם הקדוש ברוך הוא?

"תגיד תודה לדוד"

הרב ליאור אנגלמן

ראש בית המדרש הקהילתי כפר סבא וישיבת בינות רעננה

אנחנו מכירים את הרגע הזה שחוזר על עצמו בכל שבת בבית הכנסת. ילד מבויש עומד ליד סבא-טופי וממתין לסוכרייה שתמתיק את יומו. משהגיעה הסוכרייה אל ידו של הילד הוא ממהר להסתובב ולצאת מבית הכנסת כשהשלל בידו. אביו עוצר אותו. "מה אומרים?" "תודה" אומר הילד בשקט. "לא שומעים", מתעקש האבא, "תגיד תודה לדוד".

הוא לא בהכרח התכוון להודות, הילד, הוא רק רצה סוכרייה ולהסתלק משם, ובכל זאת האבא התעקש, כפי שהתעקש בשבת שעברה, כפי שיתעקש בשבת הבאה, כפי שאבא שלו התעקש איתו כשהיה הוא עצמו ילד קטן, להתרגל שהסוכרייה לא מגיעה יש מאין, שמישהו טרח בשבילה ובחר לשמח אותך בעזרתה. ומעתה אין מדובר בסוכרייה סתמית, זו כבר סוכרייה רבת משמעות. ואף שהוא לא מסביר לבנו, בכל זאת השפתיים שמתרגלות מסבירות זאת ללב. וסבא טופי בכלל לא זקוק לתודה הזאת, ילמד הילד עם השנים, זה אתה שזקוק להודות.

זה מתחיל בסוכרייה מתוקה בבית כנסת, אבל זה ממש לא מסתיים שם. כשהילד יגדל, האתגר יגדל איתו. לאחר ביקור אצל רופא, ביקור שעשוי להיות מכאיב, ישמע הילד את אימא שלו מודה לרופא שטיפל בו, וגם לזה הוא יתרגל, להודות גם כשכואב, ממש כפי שהרגילו אותה כשהיתה קטנה. ממש כשם שעשה אביו ביום השמיני ללידתו, כשבירך על המילה. עין במר בוכה ולב שמח.

ועם הזמן יתרגל לברך לא רק על סוכריות שקיבל במתנה גלויה מאיש חסד, הוא ילמד לברך גם על סוכריות שתפס בעצמו, במאבק הילדים על ה"ריבאונד" בשבת ברמצווה. כי גם הסוכריות שתפס בעצמו שוות ברכה, ואולי ברכה עוד יותר גדולה, הרי "הדוד" עומד מאחוריו ומעניק לו את הכוח להיאבק על מקומו ולתפוס, וסוכרייה שתפסת לבד טעימה יותר וממילא זקוקה לברכה גדולה בהרבה.

ואיך אפשר להתכוון מאה פעמים ביום? כמו הילד הקטן ההוא, שלא מספיק שהוא לוחש, באה מתעקש שיודה בקול, כך יש לנהוג בברכות. קל לברכה של לחש לחמוק מן הלב, ולעומתה ברכה בקול מושכת כוונה. וכשבכל זאת חמקה הכוונה, לא נורא, ממש כמו אביו של הילד ההוא, לא צריך להילחץ מכמה ברכות שיצאו מן השפה ולחוץ, הן פועלות את פעולתן בכל מקרה, הן מרגילות את הנפש לייצר מפגש בכל רגע נתון עם מי שמושך בחוטים.

מאה הזדמנויות לחיבור

הרב חגי לונדין

ארגון קהלים

חיוב מאה ברכות בכל יום (שיש אומרים שהוא מן התורה ויש אומרים שהוא מדרבנן), אינו מטריד אותנו כל כך מהצד הטכני אלא יותר מהצד הנפשי. כלומר, מבחינה טכנית אין 'בעיה' להגיע למאה ברכות (שלוש פעמים תפילת שמונה-עשרה המכילה כל אחת תשע-עשרה ברכות; חמש-עשרה ברכות השחר; ברכות האכילה, הנהנין ועוד). הבעיה היא - כיצד מצליחים להתרכז בכל כך הרבה ברכות ביום?

בשביל זאת יש צורך תחילה להבין מהי ברכה. על פי רוב מקובל להבין שברכה היא מעין אמירת 'תודה' לבורא עולם על הדברים הטובים שאנו נהנים ממנו בעולמנו. גישה כזו יוצרת בהכרח תחושת שעמום בשלב זה או אחר. כיצד ניתן 'להעלות מס' מאה פעמים ביום ולהרגיש שמח ומלא בכוונה?

לכן יש צורך לדייק ולהבין כי המילה ברכה היא נגזרת מהמילה 'להבריק' היינו לחבר. מטרת הברכה אינה (רק) להודות לאלוקים - שכידוע איננו זקוק להכרת הטובה שלנו - אלא מטרת הברכה היא לרומם אותנו 'להבריק' את רצוננו עם הרצון האלוקי. כאשר אנו מברכים אנו מביעים את רצוננו שהפעולה/ האוכל/ החפץ שאנו משתמשים ופועלים בהם כעת לא ייוותרו רק כפעולה טכנית אלא יהיו חלק מהופעת הרצון האלוקי. חיוב מאה ברכות ביום בעצם מאפשר לנו מאה הזדמנויות ביום להתחבר עם אלוקים; מאה הזדמנויות ביום להרגיש כיצד כל דבר במציאות מצוי בקשר עם התוכן האלוקי הנצחי. מכיוון שכך - בכל פעם אנו יכולים לחוות תחושת התחדשות. כשם שכל מאכל יוצר אצלנו את החוויה הייחודית שלו, ואינה דומה תחושת ההתרגשות שמלווה אותנו כשאנו קונים רכב חדש לתחושה שאנו קונים בגד חדש - כל אחת מהן היא חוויה שונה וממילא 'מפעילה' אצלנו רגש שונה - כך כל ברכה פורטת על מיתר אחר בלבנו. אנו מתרוממים ממאה זוויות שונות בכל יום; אנו מברכים מאה פעולות, תקוות ואובייקטים בכל יום ויום אל בוראם. אשרינו!

להתכוון

הרב דוד גבירצמן

'כיסופים'

אם 'כוונה' זה לרתום את המוח לערוץ מחשבה חמקמק, הרי שלעשות זאת מאה פעמים ביום נראה כמו מטורד. אך מה דעתכם לחשוב על 'כוונה' כמו על כיוון נסיעה?

האם העובדה שתוך כדי נסיעה לירושלים עצרתי בתחנת דלק וקניתי משהו, או שקעתי בשיחה ושכחתי לגמרי שאני בנסיעה לירושלים, סותרת את העובדה שפניי מועדות לירושלים?

אם מישהו ישאל אותי בפתאומיות 'היי, לאן אתה?' סביר להניח שאשיב בלי מחשבה 'לירושלים'.

כשאתה הולך לכיוון מסוים, גם אם בדרך יש מסיחי דעת, בסופו של דבר הכיוון הפנימי נשאר אותו כיוון, ואין זה סותר את העובדה שמדי פעם חשוב לבדוק האם דרכי מובילה לכיוון הרצוי.

אחת התפיסות היסודיות בעבודת ה' היא שהיום היהודי הוא רצף ולא רק אוסף של אירועים. רצף, זה אומר שיש פתיח ויש סיום, ואם התחלת בפתיח והגעת לסיום, כל האמצע מתברר כחלק מתהליך שלם. כוונה מורכבת מנקודת התחלה ויעד, וכשמתחילים עם יעד, גם אם לא זוכרים אותו ומיד באופן פעיל, הוא נשאר הרקע הקבוע לכל המעשים ונשמת כל הפעולות. וזו הכוונה - 'כוונה'.

מתי הכי חשוב לבנות את הכוונה? בתחילת היום.

רעיון זה מופיע בשם כמה צדיקים, ובראשם רבי אלימלך מליז'נסק, המצביע על המחשבה הראשונה ביום כגרעין לכל המחשבות הדיבורים והמעשים. כשיש גרעין, יש יעד, כל השאר נגרר בעקבותיו. אם בתחילת היום נבחר לעצמנו את כיוון הנסיעה (למשל: 'אני מכונן להיות כרצון ה' היום', ראה שיחות הר"ן ב), כל היום יהיה מסע לשם.

וכך גם בנוגע לכוונת הברכות. אין ספק שצריך להשתדל לכון, אבל אם נשקיע בברכה אחת (עדיף בתחילת היום), היא תוכל להיות הרקע לכל שאר הברכות, כל שיהיה עלינו לעשות זה לשוב אל ההגדרה הבסיסית - אני מכוון אל ה', הוא ארון הכל, אני מודה בכך ובברכתי כוונתי היא להחזיר אליו את הבריאה, ולהזמין אותו פנימה, לכאן.

והנה עוד כיוון: מאה ברכות נותנות סיכוי טוב לכון לפחות פעם אחת כמו שצריך.

גם בתואר שני יש M.Ed. של מכללה ויש M.Ed. של **המכללה**

**מכללה ירושלים, המכללה המובילה בציבור הדתי-תורני,
מזמינה אותך לעלות שלב ולהוביל במערכת החינוך
עם תואר M.Ed. יוקרתי -
יישומי. תורני. חווייתי.**

מחשבת ישראל ותושב"ע
באווירה תורנית ואקדמית גבוהה.
סוגיות עכשוויות וטיפוליות

הוראת מדעים
בדגש על פיתוח החשיבה, עם מיקוד
בהוראת מדעי הטבע או מתמטיקה

ניהול וארגון מערכות חינוך
בדגש על ניהול מעשי, עיצוב זהות
ניהולית ובשילוב של סימולציות בניהול

מערך מלגות מורחב ומותאם 🧑‍🎓 מסלולים נפרדים לנשים ולגברים
גמישות במסגרת יום לימודים בשבוע 🕒 ליווי ותמיכה 🎓 הכוון מקצועי 🕒

האזור שלגא

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

תואר ראשון (B.Ed.) | תואר שני (M.Ed.) | לימודי המשך | תוכנית ר"מים | ביה"ס להשתלמויות

לפרטים ולהרשמה: 02-6750938 | nathalieb@michlalah.edu | [f](#)

אהרן רזאן

הגוף שלך קולט שאתה כרגע לא רץ לאן שהוא ולא צריך להגיע לשום פגישה. הוא משחרר הורמון התבוֹדְדוּטְסְטְרוֹן והלב נפתח והדיבורים יוצאים.

מתכון מירון

הוא משחרר הורמון התבוֹדְדוּטְסְטְרוֹן והלב נפתח והדיבורים יוצאים.

אפשר לטבול במקווה בכניסה לצינור. הוא מאוד נקי היום. פעם המים היו כהים ורצו על זה כל מיני בדיחות שאין כאן המקום לפורטון... אחר כך ממשיכים לפוך של הכנסת אורחים. מים רותחים, ולידו מתקן שבו מעורבבים יחדיו, אבקת נס קפה, קפה שחור, עלי תה וגושים של סוכר. אבל שתי כפיות עם מים רותחים - אַ מְחִייה! ממול ארגז של שבדי רוגלאך - וזה המזון הרוחני להיום.

יש לי זוג חברים שהם בקטע החדש להיות "לקטים". יוצאים לטבע וניזונים רק ממה שיש בשדה. גם כמסע זה אתה "לקט", לקט רוחני של הצדיק. עוד מעט תגיע מנתיבות משפחה שעושה חלאקה. פיצוחים, עוגיות עבאדי, וגזוז בצבע ירוק ורחני... לבריאות!

אתה נכנס לצינור. געוואלד, איזה אור מתגלה. כמו בכוכב אחר. תנשום קצת. לא מסתערים על הצדיק... שב. חפש בין הערימות תהלים עם פונט שמאיר לך את המילים... ועכשיו זה הזמן לבכיות ובקשות; מזכירים את כל מי

שאפשר. תפילה.

כדאי לרדת ליער המדהים מסביב. חפש כיסא שבור, מזרן צהוב שנשכח מימי ל"ג בעומר. אם תצליח להירדם ולהתעורר אחר כך תחת האורנים בטבע, זו באמת דרגה גבוהה של ביטול.

מנחה-ערבית בצינור, וזהו. צריך להספיק לאוטובוס. יורדים לצומת. חומוס אליהו. והנה הקו מגיע... לא סיפרת לאף אחד שהיית פה. יום ניקוי רוחני. ושוב הפנקס. האוטובוס והתפילות.

האביב בפתח.

הנשמה רוצה יותר.

האביב בפתח ופתאום הגליל קורא לי.

אולי אשתף אתכם במתכון למסע רוחני קצר, שהייתי עושה מדי פעם: מבררים מתי האוטובוס הקרוב יוצא למירון, ועולים עליו. זהו. לא מספרים לאף אחד.

מקסימום לאישה או לאמא. הפעם זה לא מסע של חברה. זה אתה. אוטובוס. מירון. בלי "ווייז", בלי דיבורית ובלי הנוחות של האוטו. היום זה רק אתה, אוטובוס וה' יתברך. קח עט ומחברת. כמה ספרי קודש קטנים בסגנון "ובלכתך בדרך" ותכתוב יומן מסע. מי יושב לידך. למה נסעת. זיכרון ילדות.

נסה לרשום משפטים מהדיבורים סביבך. משהו מזה, זו השכינה שמדברת אליך. רק באוטובוס אפשר לשקוע במושב ולנשום עמוק. תלמד קצת פרשת שבוע. קצת חסידות. דף גמרא.

הנה תחנת דלק נידחת בעמק יזרעאל. הנהג מכריז "עשר דקות הפסקה". אל תלחץ. זה חצי שעה. משוטטים בין המוצרים של ילו ובסוף אביר חאלד יכין לך הפוך עם חלב מוקצף בצורה של לב... (חחח).

לפעמים שואלים אותי בניסיעה: זה אתה הזמר? מה אתה עושה פה?

ואני, תמיד ביקשתי מה', שאף אם אהיה מפורסם, אוכל תמיד לשבת אינקוגניטו (אנונימי) באוטובוס לצפון ולשיר, לכתוב ולישון, ובינתיים ה' שומע כמעט תמיד את תפילתי...

כשאתה יורד במירון, טיפ ראשון להתבודדות; עוד לפני סידור המחשבות וציור השמות הקדושים במחשבה... פשוט, לך לאט. הָאֵט את צעדיך. בחינת "אני אתנהלה לאיטי". כך אמר יעקב כשרצה לשמור מרחק מעשו. הגוף שלך קולט שאתה כרגע לא רץ לאן שהוא ולא צריך להגיע לשום פגישה.

3/4 ימים של פינוק

6-9.6 ימים

שבועות תשע"ט

במלון קרלטון - נהריה בהנהלה חדשה

שבטבע שמחים להזמין אתכם לחופשה מלאה בתוכן ייחודי:

ארוחות שף
בריכה בהפרדה
כשרות מהודרת
שיעור מעשי פילטיס ויוגה לנשים
עיסוי מתנה לראשוניים
פעילות עשייה לילדים (גימבורי, מתנפחים ועוד)

ד"ר יחיאל הרדי | משה שרון | דב הנדלר | ד"ר יקיר קאופמן | ד"ר אבשלום קור

3 ימים של בריאות

11.4 שבת הגדול

כנס הבריאות בנושא ריפוי

במלון קרלטון - נהריה בהנהלה חדשה

שבטבע שמחים להזמין אתכם לחופשה מלאה בתוכן ייחודי:

ארוחות שף
בריכה בהפרדה
כשרות מהודרת
שיעור מעשי - פילטיס ויוגה לנשים

דורון שכר | ציון גואטה | פרופ' אלישע האס | טליה שפר | ד"ר גיל יוסף שחר

לפרטים ולמידע ☎ 054-2935555 < הזדרזו להירשם! החל מ-2,900 ש"ח לזוג במקום 3,200 ש"ח

גם בתוכנית לגברים,
יש תואר של מכללה

המכללה היחידה שמעניקה תואר B.Ed. ותעודת הוראה, במסלול מקוצר

הקדשת שנים רבות ללימוד בישיבה גבוהה ועובד בהוראה או מעוניין לעסוק בהוראה?
מכללה ירושלים, המכללה המובילה בציבור הדתי-תורני מזמינה אותך
ללמוד תואר B.Ed. ותעודת הוראה במחזור הארבעה עשר של תכנית גברים.

אווירה תורנית גבוהה 📖 לימודי גברים בלבד 🎓 תנאי לימוד נוחים
אפשרות לתוכנית מצוינות 🏆 תוכנית לימודים מקוצרת בהתאמה אישית
מלגות עד מימון מלא לזכאים* 🎁

בואו ליום הפתוח

י"א באייר (16.5.19) | בין השעות 14:00-18:00
במכללה, רח' דובדבני 36 ירושלים (קו 21 בתחבורה ציבורית)
50% הנחה בדמי רישום למשלמים ביום הפתוח

ההרשמה לשנה"ל תש"פ בעיצומה!

התמחויות:

תושב"ע + תנ"ך או מחשבת ישראל

תושב"ע + חינוך מיוחד | תושב"ע + מתמטיקה | תושב"ע + אנגלית

התמחות "מלמדים"
להוראה בתתמ"דים

תואר ראשון (B.Ed.) | תואר שני (M.Ed.) | לימודי המשך | תוכנית ר"מים | ביה"ס להשתלמויות

לפרטים ולהרשמה: 02-6750987 | rishumramim@michlalah.edu

*ללומדים מתמטיקה או אנגלית

פרשת שמיני | בין תקווה לאנושיות

נתון ליגון כבד. אבל אינך רק אדם פרטי. אתה גם הכוהן הגדול. העם זקוק לך שתבצע את חובותיך, יהיו רגשותיך אשר יהיו. ואהרן השיב, אם לחזור על דבריו בפסוק במילים שלנו, "הרי רק היום קרה לי האסון, ובניי שהקריבו חטאת ועולה לה' מתו. האומנם היה טוב בעיני ה' לו אכלתי היום, במצבי, את קרבן החטאת?". את משמעותה המדויקת של אמירה זו אנו יכולים רק לשער. אולי זה פשר הדברים: "אני יודע שבדרך כלל אסור לכוהן הגדול להתאבל כאילו היה אדם רגיל. זו ההלכה, ואני מקבל אותה. אבל לו התנהגתי ביום זה של חנוכת המשכן כאילו לא קרה דבר, כאילו לא מתו עליי בניי, האם לא הייתי נראה בעיני העם כאדם חסר לב, כמי שחיים ומוות הם כקליפת השום בעיניו? האם העם לא היה מסיק שעבודת ה' כרוכה בויתור על האנושיות?". הפעם, משה הוא ששתק. אהרן צדק, ומשה ידע זאת.

בחילופי דברים אלה בין האחים מתבטא אומץ מרשים, בשני כיוונים. האומץ של אהרן להתמסר לאבל ולא לשעות לתנחומים קלים, והאומץ של משה להמשיך הלאה למרות האבל. כפילות זו היא תצורה רגשית חדשה שעתידיה לאפיין את עם ישראל לאורך הדורות. עם ישראל הוא עם שסאת סבלו נגדשה מעל ומעבר. אך כמו אהרן, העם הזה לא איבד את האנושיות שלו. הוא לא ניסה להרדים את יגונו, לנון אותו, להקהות אותו. הוא חי אותו במלוא חריפותו. ועם זאת, הוא גם לא איבד את היכולת להמשיך, להביט קדימה, לקוות. כמו משה, עם ישראל לא איבד את אמונתו. אך כמו אהרן, הוא לא נתן לאמונה לאלחש את רגשותיו, את פגיעותו האנושית.

מורכבות זו אפיינה את העם היהודי אחרי השואה. אין מילים שידמימו את האבל ויעצרו את הדמעות. אכן, אנו יכולים לומר - כמו שמשה אמר לאהרן - שהנספים הם טהורים, שהם קדושים, שהם מסרו נפשם על קידוש השם. זה ודאי נכון. ואף על פי כן, "וידם אהרן". ככלות כל ההסברים והתנחומים הכאב נותר נורא כשהיה. אלמלא כן, לא היינו אנושיים. זהו גם המסר של ספר איוב. רעיו של איוב צידקו את הדין בתנחומיהם, אך אלוקים העדיף את תהום הייאוש של איוב על פני הצדקת הטרגדיה בפי רעיו.

ועם זאת, כמו משה, העם היהודי מצא את הכוחות לקום על הרגליים, לתקף את התקווה לנוכח הייאוש, לאשר את החיים אל מול פני המוות. שלוש שנים בלבד לאחר שניתן בכפו של מלאך המוות הצליח העם הזה להקים את מדינת ישראל - האישור המובהק ביותר, זה אלפיים שנה, לכך שעם ישראל חי.

משה ואהרן הם כשתי המיספרות במוח היהודי: הרגש האנושי מצד אחד, והאמונה באל, הברית והעמיד בצד האחר. אלמלא האחרון, היינו מאבדים את תקוותנו. אלמלא הראשון, היינו מאבדים את אנושיותנו. לא קל לשמור על האיזון הזה, על המתח בין הקטבים. אך הדבר חיוני. האמונה אינה מחסנת אותנו מפני אסון, אך נותנת לנו את הכוח להתאבל ואז, למרות הכל, לקום ולהמשיך ללכת.

יום גדול עמד בפתח. המשכן, בית עבודת-ה' הראשון, הושלם. כל ההכנות נעשו. משה חנך אותו לאורך שבועה ימים. ועתה הגיע היום השמיני, ראש חודש ניסן. הכוהנים ובראשם אהרן היו מוכנים להתחיל בעבודתם. אך אז אירע האסון. נדב ואביהוא, שני בני אהרן, העלו "אש זרה אשר לא צוה אתם" ה'. אש יצאה מלפני ה' והם מתו. בפסוקים הבאים מתוארות שתי שיחות בין משה לאהרן. הראשונה, מיד עם האסון.

ויאמר משה אל אהרן, "הוא אשר דבר ה' לאמר: בקרבי אקדש ועל פני כל העם אקבד". וידם אהרן (ויקרא י, ג).

משה אמר, ואהרן שתק. ככלות השיחה החד-צדדית הזאת ציווה משה לפנות את גופות המתים, ולאחר מכן הורה לאהרן ולבניו הנותרים את דיני האבלות. על כך הוסיף הנחיות למניעת הישנות מקרים כאלה, ומשם עבר לבדיקה אם קורבנות היום הוקרבו. הוא גילה שאהרן ובניו שרפו את שעיר החטאת במקום לאכול אותו כפי שנצטוו:

ואת שעיר החטאת דרש דרש משה, והנה שרף. ויקצף על אלקעזר ועל איתמר בני אהרן הנוותרים לאמר, "מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקדש? כי קדש קדשים הוא, ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני ה'. הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה, אכול תאכלו אתה בקדש כאשר צוית".

וידבר אהרן אל משה, "הן היום הקריבו את חטאתם ואת עלתם לפני ה', ונתקאנה אתי כאלה; ואכלתי חטאת היום? הייטב בעיני ה'?" וישמע משה וייתב בעיניו (שם טזכ).

הצד הפסיכולוגי בשיחות הללו מרתק. בראשונה ביניהן, משה מנסה לנחם את אחיו שאך זה עתה איבד שניים מבניו. הוא אומר לו שה' אמר "בקרבי אקדש", כלומר בקרב הקרובים אליי אראה את קדושת. רש"י מפרש, על פי המדרש: "אמר לו משה לאהרן, 'אהרן אחי, יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום [אנשים הקרובים לקב"ה] והייתי סבור או כי או כך; עכשיו רואה אני שהם [נדב ואביהוא] גדולים ממני וממך". ככל שאדם קדוש יותר, כך גבוהות דרישותיו של ה' ממנו.

לו האריך משה בדבריו אל אהרן, דומה שהיה אומר לו כך: "אחי, אל תוותר עכשיו. הלכנו כברת דרך ארוכה. העפלנו לפסגות. אני יודע שליבך שבור. גם ליבי. הרי שנינו חשבנו, אתה ואני, שהצרות מאחורינו; שאחרי כל מה שעברנו במצרים ובים סוף ובמלחמה בעמלק ובחטא העגל, הגענו סוף סוף אל המנוחה ואל הנחלה. והנה קרה הדבר הנורא הזה. אהרן, אל תאבד אמונה. אל תתייאש. בניך מתו לא מפני שהיו רשעים אלא מפני שהיו קדושים. הם עשו מעשה פסול, אבל כוונתם הייתה טהורה". אבל למרות מילות התנחומים הללו, "וידם אהרן". אהרן שתק. ביגונו הנורא לא מצא מילים.

בשיחה השנייה, משה דואג לדבר-מה אחר: לעם, ששעיר החטאת אמור היה לכפר על חטאותיו. כאן, אם יורשה לנו שוב לפתח בדמיונו את הנוסח התמציתי שבתורה, הוא כמו אמר לאהרן: "אחי, אני יודע שאתה

שמיניסט יקר!

הישיבה הגבוהה 'מצפה יריחו' מזמינה אותך לשבת גיבוש מיוחדת לקראת שיעור א' תש"פ

יום שישי | כ"ט באדר ב'
טיול גיבוש בנופי הישיבה

שבת | א' בניסן
תוכנית מרוממת בהשתתפות:
ראשי הישיבה והר"מים

יום חמישי | כ"ח באדר ב'
15:00 יום עיון בנושא המשפחה היהודית בהשתתפות ראשי הישיבה ורבניה הרב אלי סדן, הרב חננאל אתרוג ועוד...
20:00 משמר ליל שישי עוצמתי אל תוך הלילה, חבורות, שיחות ועוד..

ניתן לבוא גם לחלק מהתוכנית | השבת פתוחה גם לשמינסטים שלא היו עדיין בשבו"ש | לפרטים והרשמה: אביה 054-6704860

משרד ירושלים
תחומים מורשת
and Heritage

מעצת
בתי העלמין היהודיים
בירושלים

יקוּל דוּדי דוּפּק

עוֹלִים לְהַר הַזִּיתִים למעמד כיסופים ותפילת נשים

לעילוי נשמת סגן דוד גולובנציץ הי"ד

אתן מוזמנות למעמד שהוא כולו כיסופים, תפילה, ניגון, שירה ודבקות
בפסגת הר הזיתים - נוכח בית ה'
יחד כולנו בלב אחד נבקש גאולה שלמה "כי עת לחננה כי בא מועד"

דברי ברכה:

הרב **הלל הורוביץ**

מנכ"ל מועצת בתי העלמין ירושלים

הרב' **שרית גולדשטיין**

מנכ"לית משרד ירושלים ומורשת

בהשתתפות:

הרב **שמואל אליהו** שליט"א

הרבנית **ימימה מזרחי**

הרב **שלמה כץ**

מעמד התפילה יתקיים בע"ה

ביום חמישי

כ"ח אדר ב' תשע"ט

04.04.19

בשעה 17:00

הסעות חינם מגבעת התחמושת החל מהשעה 16:00
נא לבא בלבוש חם

שירים
וניגונים עם
עדן
גולדמן

לפרטים: 055-243-6698
www.hazeitim.co.il

עלות 15 ₪
בלבד

חפשו בגוגל: תפילת נשים בהר הזיתים
תשע"ט או באתר טיקצ'אק

חדש! קו אוטובוס אגד 84 ומהיר להר הזיתים מתחנת הרכבת הקלה
בגבעת התחמושת << בימים א-ה בין השעות 08:30 עד 18:45 כל 45 דק'

אלומה נחמה לב | ALLUMA@GMAIL.COM

ציאה מחסימה

בטור הקודם הבאתי את ההבנה בהשראת ימימה, שאומרת על חסימה רגשית שמתעוררת אצל כל אדם, חסימה כמו מתח פנימי, כעס שמתעורר בחדות, קנאה, רגשי נחיתות או כל מקום שבו הלב לא פתוח – "קשה ולא רוצה לצאת משם". כך היא מגדירה את החסימה הרגשית, ומתגלה לנו הפרדוקס: אם החסימה קשה לנו ואנחנו לא מעוניינים בה, אז למה שלא נרצה לצאת ממנה? ואם אנחנו לא רוצים לצאת ממנה, ונוח לנו להישאר בתוך אותה חסימה, אז למה אנחנו מגדירים את המקום הזה כקשה ומעורר אי-נוחות להיות בו?

ההבנה שלי על המשפט הזה העמיקה, והיא מתאימה מאוד לזמן שבינן פורים לפסח, זמן אביבי שמאפשר לצאת לחירות מחסימות. אני רוצה להביא כאן מבנה, מעין תרשים זרימה שחידש לי רבות.

מה עושים עם הכישלון?

מיד אחרי המשפט שחסימה היא קשה ואנחנו לא רוצים לצאת ממנה, הלימוד מסביר לנו שהסדר של הדברים הוא הפוך ממה שאנחנו תופסים. תמיד נראה לנו שיש אצלנו חסימה בנושא מסוים ובגלל זה אנחנו לא מצליחים להתקדם שם. למשל, אדם שמחפש את זיווגו לאורך כמה שנים ומנסה שוב ושוב, בשלב מסוים יעצור וישאל את עצמו מה תקוע, מה חסום. כל ההתייחסות שלו לנושא תהיה כבר ממקום מסוים ופחות פתוח. כך גם אדם שרוצה לאכול בריא אך לבו וחיכו נמשכים תמיד אל המתוק הגרנדיוזי והמסנוור. מה חסום אצלי? מה אני לא מבין שאני נוהג ככה? אלה שאלות נכונות ומקדמות, ברור לנו שמה שהו נקטע ונחסם שם בנפש, ובגלל זה אנחנו לא מצליחים לנהוג כפי שאנחנו רוצים לנהוג, או להשיג את מה שאנחנו רוצים להשיג. אבל הלימוד בא והופך את הסדר. הוא אומר כך:

1. קורה שאנחנו לא משיגים משהו בחיים.
2. ואז אנחנו נחסמים.
3. ואז אנחנו לא מצליחים לצאת מהחסימה ולהשיג את מה שרצינו להשיג.

כלומר, יש כאן סדר מהפכני. החסימה לא מגיעה ראשונה. מה שמגיע ראשון הוא העובדה שפעם אחת לא הצלחנו. אז אכלנו לא את מה שתכננו לאכול. אז לא צלח לנו קשר. אז כעסנו, התמרמרו, שפטנו, ביקרנו, נהגנו מתחת לסטנדרטים שהצבנו לעצמנו. וכאן מגיעה השאלה המכריעה: מה אנחנו עושים עם זה? השאלה הזו תכריע אם תיווצר לנו שם חסימה או לא. כי אם נתייחס לאי-ההשגה באופן ענייני, בהבנה שקורה שלא מצליחים, נשנס מותניים וננסה גם בפעם הבאה, או בהשראת הלימוד: בכל יום את יכולה לעלות. אם אתמול לא תיקנתי יש לך את היום, ואם שעה לא עלית יש לך את השעה הבאה, וכן על זה הדרך. כשיש לנו הבנה פשוטה שלפעמים דברים לא מצליחים ואפשר לנסות שוב, ואפשר להתפלל על זה, ואפשר לבקש סיוע – אז הכל בסדר, אנחנו ממשיכים עד שאנחנו מצליחים.

אבל אם הפעם האחת שבה לא הצלחנו להשיג משהו הופכת לשדה קרב ומאבק נפשי, וכל רגשי הנחיתות שלנו צפים ועולים באמירות כוללניות של "אני תמיד לא מצליח/ה", "זה אף פעם לא יקרה" – שם מתחילה להיווצר חסימה, וממילא מכלים עליה את כל האנרגיות וקשה להתקדם הלאה ולצאת ממנה. שם אנחנו מאמינים למחשבה שאצלנו זה לא יעבוד.

על כפות המנעול

זוהי ההבנה, העמוקה והפשוטה יחד: הסדר הוא הפוך. קודם לא הצלחנו, ואז נהייתה חסימה. ולא להפך, שקודם היתה חסימה ולכן אנחנו לא מצליחים ומי יודע איך אפשר לפוגג את החסימה הקדומה הזאת. זהו אותו "קשה" שבא עם "לא רוצה לצאת משם", כי כבר נכנסנו ללופ של אשמה עצמית וייאוש במקום להבין שגם כישלון הוא דבר מושגח. אנחנו רוצים לצאת אבל איך נצא אם אין לנו אמון בפתחת הדלת, אמון בכפותינו על המנעול?

אז איך יוצאים מחסימה? בענייניו. בתמימות ופשיטות. אנחנו רוצים לצאת, ובעזרת ה' כשהוא יפתח לנו את הדלת אנחנו נצליח. עד אז אנחנו מידפקים עליה ומנסים שוב ומכוונים עצמנו לכניסה, ולא מוכנים לתת רווח למילים ורגשות שלא טובים אלינו ולא מקדמים אותנו. הכיילונות יכולים להיות מדרגה מקדמת. כשלא נתקעים בהם, השמיים הם הגבול.

מפנקסו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

שעתו של חסיד

סיימתי להתפלל בבית כנסת 'תפארת מנחם' בנחלאות. קיפתי את התפילין ואת הטלית והנחתי בתיק הניילון המתבלה שלי. באותה עת חיפשתי משימת כתיבה, וביקשתי בלבי: "ריבוננו של עולם, תרשום לפניך שאני פנוי להובלה". יצאתי למרפסת והבחנתי שבקצה השולחן המקולף מונח קונטרס בשם 'שעתו של חסיד'. פתחתי והתחלתי לקרוא:

"ביום בהיר נחתה עלינו בשורה קשה. הרב מוטי גל, הרב האהוב שלנו שלמדנו ממנו חסידות במשך שנים ושאבנו ממנו תוכנות, חלה פתאום במחלה נוראית והקציבו לו כמה חודשים לחיות. הדבר הראשון שעשה כאשר שמע את הבשורה היה לרקוד. דבר שני: הוא החליט לקיים סדרת התוועדות רצופות ללא שינה. הקלטתי אותו שלא בידיעתי. אחר כך הבאתי לו את התמליל, והרי הוא לפניכם".

התוודעתי בצער למחלתו הקשה של הרב מוטי והשתאתי מתגובתו. שמעתי על יהודים יקרים שלקו בסרטן, ולא הרפו מפעילותם בגבורה עילאית, אבל ללחוץ על הדוושה, ועוד למנף את הצרה הפרטית הנוראה כדי להביא את הגאולה, היה נראה לי מוגזם, אפילו ביחס לחב"דניק שרוף.

שמעתי קצת על הרב המיוחד, על ביתו שוקק הפעילות שנמצא ברמת-גן, וצפיתי בסרטיו האיכותיים בסדרת 'חבורת הגאולה'. יש לי סימפטיה לחוזרים בתשובה 'צירתיים' שמוציאים לפועל את כישורונם. הערצתי אותו קצת מרחוק.

התחלתי לקרוא את הקונטרס בשקיקה. וכך נכתב בעמודו הראשון:

"ככל שאדם משוחרר יותר, נפתח יותר, מאפשר לעצמו להיות כלי, סוג של אנטנה לתדר האלוקי, כך יקבל יותר תשדורות, כך יהיה כלי יותר נקי לקבל את ההשפעה האלוקית בלי הפרעות. במילים אחרות, אם אדם חושב שהוא הכל ומה שהוא עושה זה הכל – 'אנא אמלוך', מהר מאוד יגיע לידי שבירת הכלים, ייפול ויישבר. עליו להבין שמה שהוא עושה זה רק חצי צורה, רק חלק, רק השתוקקות מלמטה, בלשון הקבלה 'מיין נוקבין', הוא רק מפעיל ומעורר משהו הרבה יותר עליון...".

אני מקורב לחב"ד, איני חסיד מן המניין, אבל בדבר אחד הרבי מליובאוויטש כבש אותי כליל, בכיסופים האדירים לגאולה, בהכרה ש"הפתרון היחיד – משיח בן דוד!". התחלתי לחוש שהעולם הזה גמר את הקריירה, שאי אפשר בכלל להבין מדוע המשיח מתעכב. הרי התקיים מזמן "אפס עצור ועזוב", ואנו מבוסלים מזמן, כמעט שרופים על "ויראו אותו כל אפסי ארץ".

המשכתי לקרוא בביתי עד תום. כיביתי את המנורה, מלמתי קריאת שמע, והרהרתי ברב מוטי גל ובמחלתו הקשה, ועל מרוצו המטורף לעבר הגאולה, עד שחטפה אותי שינה.

כעבור חודש סיימתי תפילת שחרית ויצאתי למרפסת בית הכנסת. הפלאפון צלצל. המספר על הצג לא היה מזהה.

"שלום, מדבר מוטי גל...".

נדהמתי. מה פתאום הוא מתקשר אלי, הרי איננו מכירים באופן אישי?

הרב מוטי סיפר על מחלתו, ואני סיפרתי שנתקלתי בקונטרס שלו.

"פתחתי ב'אגרות קודש'", המשיך, "ונתקלתי בתשובה מפורטת ונפלאה של הרבי לחולה במחלה קשה, שהפכה לעשרת הדברות שלי. בין השאר הוא כותב לאותו חולה לכתוב ספר שיעור אנשים, שידבר אל לבם. חיפשתי מישהו מתאים שיעשה זאת. קראתי את ספרי שיריך והתחברתי אליהם יותר מסיפורי התשובה שלך".

שוחחנו כשאני מתהלך במרפסת ברצוא ושוב, ולוגם אוויר הרים צלול כיון של השגחה פרטית. קבענו להיפגש בשבוע הבא.

חזרתי לביתי בתחושה שמישהו מנהל את העניינים מלמעלה. ולכן לא צריך לעשות כמעט כלום, רק לתת את עצמך, להיעתר לו.

ליום פטירתו של הרב מוטי גל, 'י באדר ב' ה'תשע"ד

זיעה של מצווה

מתכוננים לפסח דרך הידיים אפיית מצות בחברה בישיבת תקוץ

בתוכנית:

17:00 התכנסות

17:30 שוק שיעורים עם רבני הישיבה:

אפיית מצות בהלכה // מנהגי אפיית מצות // אפיית מצות בחסידות // אפיית מצות בסיפור ושיר

19:00 אפיית מצות בחברה בשמחה והתלהבות

21:00 התועדות הכנה לפסח

יום חמישי, 11.4.19 בקמפוס הישיבה

האירוע מיועד לשביעיסטים ושמיניסטים בלבד

להרשמה שילחו שם ואישור הגעה למייל: avrummyair@gmail.com

מספר המקומות מוגבל, מהרו להירשם!

מועד אחרון להרשמה ד יום שישי, כס' אדר ב'

054-611 1390

כ"ה

מעיינותיך

להתכונן לפסח

פסח וצידיים

עם מעינותיך

יום פעילות עשיר והווייתית
בכפר חב"ד לקראת פסח

סיור באפיית מצות

פעילות תוכן חוייתית ואינטרקטיבית

ולבחרתכם

התועדות מוזיקלית

IX

התנסות באפיית מצות

נמחיים מיוחדים
לאולפנות
ותיכונים

רכזים\ות

מהרו להזגין

נשארו ימים בודדים

054-255-9229

levmevinn@gmail.com

ב"ה

מנהלת החרדים הצבאית

מלאכה, אמונה, חייל, אפקה
כואב מלמתקנים ב-

חפצים בחיים

שבוע שמירת הלשון

לרפואת החייל מגדוד נצח יהודה
נתנאל אילן בן שיינא ציפורה (פלבר)

השבוע יתקיים

בעז"ה בשבוע
פרשת חזריע,
מיום ראשון
כ"ד אדר ב'
ועד יום שישי
כ"ט אדר ב'.

להצטרפות ללימוד
הלכות שמירת הלשון:

בית המקדש נחרב ע"י שנאת חינו, ויבנה בעז"ה על ידי אהבת חינו ושמירת הלשון

לימוד שמירת הלשון קשור לנפשו של חברינו נתנאל פלבר, שנפצע
בפיגוע בגבעת אסף לפני כ-3 חודשים.

נתנאל למד בכל יום 2 הלכות מהספר "חפץ חיים" ושאב מכך אהבת
ישראל גדולה לכל אחד ואחד.

לכן אנו יוצאים למבצע 'חפצים בחיים' - שבוע שמירת הלשון, לרפואת
נתנאל פלבר ולהגברת האחדות בעם ישראל.

אנו קוראים לכולם: מפקדים וחיללים, מחנכים, מורים ותלמידים
- הצטרפו יחד איתנו בהוספת טוב באומה כולה!

שני

אריות יציאו לדרך

בניה זית

כמעט במקרה יצאו בחורים
צעירים למסע חיים מרתק אחרי
מסורות יהודיות בסכנת הכחדה
< מנדודים עם כלובים ופוחלצים
בין זקני העדות ועד לנתיחה
של ג'רפה בספארי יחד עם הרב
מחפוד < לכבוד פרשת שמיני,
העוסקת בסימני הטהרה של בעלי
החיים העולים על שולחננו

אינשהו הכלוב נפתח, והפניניה קפצה החוצה. התחלתי לרדוף אחריה והרב אבוטבול בעקבותיי. המחזה היה מעניין - צעיר אמריקאי רוב מבוגר עם פראק, כובע צילינדר ומקל, דולקים אחרי עוף סוור...

כטהורים. הבעיה היא, שכבר רש"י כתב שאין לנו יכולת לסמוך רק על הסימנים שנתנו חז"ל, מחשש שאולי העוף גם דורס, שזה נתון שפוסל את כשרותו. בנוסף לכך, השמות של העופות משתנים מזמן לזמן, ולכן חייבים מסורת כדי להתיר אכילת עוף מזן כלשהו. השולחן ערוך פוסק גם הוא כרש"י, ולמעשה מותר לאכול רק עופות שיש עליהם מסורת ודאית שהם מותרים באכילה. ר' משה פיינשטיין זצ"ל כתב בפירוש אודות הפסיון שאין מסורת עליו, ולכן אסור לאכול אותו. מבחינתנו זה היה סוף פסוק, וכך אמרנו לאותו חבר."

התפנית בעלילה התרחשה זמן קצר לאחר מכן, כששני הבחורים שוחטים שמעו שהרב יוסף קפאח זצ"ל מחזיק בידיו מסורת מוסמכת על הפסיון שהוא כשר לאכילה. הם נסעו אליו עם הפסיון, וקיבלו ממנו מכתב מקורי המאשר את המסורת של העוף שעברה לאורך הדורות אצל יהודי תימן.

"יצאנו מהביקור אצל הרב קפאח, לא רק עם המכתב החשוב הזה, משתף ד"ר גרינספן, "אלא גם עם תובנה שהעלתה את החיים שלנו על מסלול חדש. פתאום קלטנו שאנחנו עומדים בצומת מאוד משמעותי ביחס למסורות הכשרות בעם ישראל. בגלל תהליך התיעוש של העולם בכלל ושל מערך השחיטה בפרט, השוחטים לא מכירים אף חוץ חוץ מאלה שעוברות להם בסרט הנע של המשחטה. לעומת זאת בדורות הקודמים, כל שוחט באזור מגוריו היה מכיר את סוגי החיות המצויות בסביבתו, וכך היה מעביר את המסורת של הכשרות בצורה ברורה. הבנו שיש בינינו עדיין כמה זקנים שאולי יודעים על מסורות כאלה, ואם לא נקבל מהם עדות, תוך זמן קצר הכל ירד לטמיון. החלטנו לצאת לשליחות של הצלת המסורות הקדומות."

ערב טוב אדוני, מה תרצה להזמין, סטייק ג'ירפה או חגב מוקפץ? כנראה שאם מלצר היה פונה אליכם בשאלה כזאת, הייתם בטוחים שהגעתם למסעדה הלא-נכונה. ובכל זאת, ישנם כמה וכמה אנשים, יראים ושלמים, שאוכלים מנות שכאלה בסעודות מיוחדות, הנקראות 'סעודות מסורת'. בסעודות הללו, שנערכות אחת לכמה שנים, מוגשות לסועדים מנות מיוחדות, שכל אחת מהן מייצגת מסורת מסוימת על כשרות החיה הנאכלת. התפריט כולל בשר מכמה וכמה מינים של בעלי חיים טהורים, שביניהם: אייל, ג'מוס, פסיון, דרוו, חגלה, פניניה, תור, יונה, ברווז, אווז, ברברי, וחגב מסוג ארבה המדבר. בין מנה למנה, מקבלים הסועדים הסברים מפורטים על פסיקת ההלכה והמחקרים העדכניים בקשר לחיה הספציפית שמוגשת לשולחן. מטרת הסעודות הללו היא בעיקר חינוכית, כדי לשמר את מסורות הכשרות בעם ישראל.

"הכל התחיל בגלל עוף פסיון אחד קטן", מספר ד"ר ארי גרינספן מאפרת, יוזם סעודות המסורת. "היינו שני בחורים בני שמונה עשרה, חבר שלי - ארי זיבוטפסקי ואני, שהגענו מארה"ב ללמוד ביישבת הגוש. אחרי תקופה קצרה ביישיבת התחלנו ללמוד הלכות שחיטה, שבאותם ימים זה היה דבר כלל לא מקובל בציבור הדתי-לאומי. חבר שלנו ששמע על העניין הגיע יום אחד עם פסיון ורצה שנשחט אותו עבורו. זאת הייתה הפעם הראשונה שראינו עוף כזה, ולא ידענו אם הוא כלל מותר באכילה. כשהתחלנו לבדוק את הנושא, הבנו שבעצם מעיקר הדין כל העופות שאינם מופיעים בפסוקים בפירוש כעופות טמאים, הם למעשה טהורים, וחז"ל הוסיפו ונתנו סימנים לזיהוי ודאי של העופות

לא דיברנו איתו לפני כן, והוא לא ידע בשביל מה באנו. בכל זאת, ברגע שנכנסנו, בלי לומר אפילו שלום, הוא הצביע על הכלוב והכריז: 'העוף הזה טהור! אצלנו יש עליו מסורת!' ומיד אחר כך פירט את השם שלו בעברית, כורדית וטורקית.

הבעיה הזאת הם התגברו על ידי שימוש בפוחלצים - אמנם זה פחות אותנטי, אבל מספיק טוב מבחינה הלכתית בשביל לגבות עדות על מסורת.

קן לציפור בין העצים

"יום אחד שמעתי על רב זקן שחי בשכונת הר-נוף בירושלים, ושמו הרב אבוטבול" מספר ד"ר גרינספן. "אמרו לי שיש בידו מסורת על עוף הפניניה! דיברתי אתו בטלפון, ואחר כך נסעתי אליו. כשהגעתי אליו, הוא יצא לקראתי החוצה והורדתי מהגג את הכלוב עם העוף כדי להראות לו. איכשהו הכלוב נפתח, והפניניה קפצה החוצה. התחלתי לרדוף אחריה והרב אבוטבול בעקבותיי. המחזה היה מעניין - צעיר אמריקאי ורב מבוגר עם פראק, כובע צילינדר ומקל, דולקים אחרי עוף סורר... בסוף הפניניה הזאת זינקה אל אחת המרפסות ונעלמה. אם כיום תושבי הר נוף פוגשים להקת פניניות, כנראה שהם צאצאים של אותו אירוע...".

מקורו של עוף הפניניה הוא ביבשת אפריקה ובחצי האי ערב. לפני כשלוש מאות שנה התחילו לייבא אותו לאירופה בכמויות מסחריות, וכבר אז נוצר ויכוח גדול סביב כשרותו. החתם-סופר בשו"ת שלו, כותב שאין מסורת על הפניניה (פערל-הינר בלשוננו) ולכן אין לאכול אותה. לעומת זאת, ישנן עדויות מפורשות שבקרב יהודי גרמניה ואנגליה הייתה מסורת על כשרות הפניניה, ונהגו לאכול אותה. גם בקהילות צפון אפריקה היו ויכוחים סוערים בנושא. הרב ישראל זיתון, ראש רבני טוניסיה לפני כמאה ועשרים שנה, אסר אותם לחלוטין, ואילו מחליפו - רבי משה שתרוג - כתב בתשובה שהם מותרים לכתחילה. בתימן המסורת הייתה יותר חזקה, ושם כולם תמימי דעים שהמסורת של הפניניה מהימנה. בשנת תשס"ב, לקראת סעודת המסורת הראשונה, שחט הרב שלמה מחפוד את העוף, בדק את החלקים הרלוונטיים (זפק, קורקבן נקלף, אצבע יתירה וצומת הגידים) ואישר שיש לו את כל סימני הטהרה. במהלך הסעודה, העביר הרב מחפוד את המסורת לסועדים.

כך מצאו את עצמם ארי וארי, שני צעירים אשכנזים-אמריקאים, שבקושי יודעים עברית, משקיעים את מיטב זמנם בחיפוש אחרי זקני עדות המזרח, בניסיון לאמת אתם את כשרות החיות. הם נסעו במכונית חיפושית חבוטה, כשבמושב האחורי או על הגג היה כלוב עם ציפור או חיה כלשהי. כך הם חיפשו כתובות של זקנים מהעדות השונות, בעיקר מבני תימן. הבעיה הגדולה שלהם הייתה, על שהחיות והציפורים הנדירות מוגנות בחוק מפני ציד ושחיטה. על

"אני מתנגד נמרצות לכל כפייה, בוודאי לכפייה דתית. אני רוצה שאתה תהיה אתה!"

והוא

זהות.
בראשות **משה פייגלין**
להיות יהודי חופשי

אמרתי לרב קפאח: אני לא
מבין! למה הרב כל כך מתענג
על הזיכרון של הארובה? הרי
כשהם מגיעים כל החקלאות
מחוסלת! החיך של הרב קפאח
רק התרחב

"היה עוד זקן אחד שאישר לנו את הפניניה" נזכר ד"ר גרינספן.
"שמו היה הרב חיים ישורון, והוא עלה ארצה מכורדיסטן.
השפה המדוברת באזור ממנו הוא הגיע הייתה ארמית - ממש
כמו בוורר הקדוש, וזו הייתה שפת האם שלו. הגענו אליו בשביל
עוף החוגלה, שהמסורת עליו נדירה מאוד. בשביל החוגלה היה
לנו רק פוחלץ, אבל דרך אגב הבאנו גם פניניה ככלוב. בכלל לא
דיברנו איתו לפני כן, והוא לא ידע בשביל מה באנו. בכל זאת,
ברגע שנכנסנו, בלי לומר אפילו שלום, הוא הצביע על הכלוב
והכריז: 'העוף הזה טהור! אצלנו יש עליו מסורת!' ומיד אחר
כך פירט את השם שלו בעברית, כורדית וטורקית. ראיתי אז,
שבניגוד לניתוק שיש לאנשים היום מעולם החי, אצל זקני העדות
המודעות לחשיבות המסורת של בעלי החיים גבוהה מאוד."

ישנם עופות נוספים שיש לגביהם דיון אם הם מותרים באכילה,
למרות העדר מסורת. יוצא הדופן המפורסם מכולם הוא עוף
ההודו שהיה רק באמריקה, ובכל זאת נהגו בכל קהילות ישראל
לאכול אותו. לעומתו, את הטורס יש כאלה שרצו להכשיר כי ידוע
שהוא עוף כשר לפי סימניו ונאכל במהלך הדורות. הבעיה היא
שהמסורת לגביו נפסקה לפני כמאתיים שנה, זאת כנראה בגלל
היותו עוף יקר יחסית, וכיום גם מוגן.

ג'ירפה עם נאב גרון

לעומת העופות שעליהם הסכימו הפוסקים לחייב מסורת, ביחס
לחיות ובהמות נחלקו הדעות. יש המחייבים גם בהם מסורת, ויש
כאלה שמתירים ללא מסורת, ובלבד שיהיו בהם כל סימני הטהרה
הנדרשים. אחת החיות שעמדו במוקד הוויכוח, היא הג'ירפה.
בדיחה עממית אומרת שהג'ירפה אכן כשרה לאכילה, ורק
בגלל שהצוואר שלה ארוך מדי לא יודעים היכן לשחוט אותה.
כששאלתי את ד"ר גרינספן על העניין, הוא ענה בהחלטיות:
"כולם טועים בעניין הזה! אין שום בעיה הלכתית כזאת. הרבה
אנשים חושבים שזו בעיה אמיתית, אבל אין לזה שחר. יש הגדרה
מדויקת בהלכה לקו העליון בכמהה שממנו מותר לשחוט, וגם
הגדרה לקו התחתון. לג'ירפה ישנו אותו מספר חוליות שיש
בצוואר של כל הבהמות, רק שאצלה החוליות ענקיות לפי גודל
הצוואר."

עבריה - מדרשה לבנות בראש פינה

מסע אל מעמקי החיים מתוך לימוד תורה ועבודת אדמה

בעבריה אנו עוסקות בסוגיות של אמונה רוח ותרבות
מתוך שאיפה לדבקות בה' בדרך תורת הראי"ה קוק.
ומבקשות לפתח עולם פנימי יחד עם העבודה החקלאית.

לתיאום הגעה ליום היכרות התקשרי: צופיה 054-2182013 | אביגיל 052-6383352

כולל הדיינות
בישיבת רמת השרון
מרחיב את
שורותיו

מתחילים
אבן העזר

מלגה גבוהה
למתאימים

יום היכרות ובהינות
כ"ו אדר ב' תשע"ט

לפרטים: שריה 052-5666138

ניתן לפנות גם במייל: yhasharon@gmail.com

לימוד תורה במדרשה
בשעות אחר הצהריים והערב

מדרשה לנעו בראש פינה

עבריה

עבודה בחקלאות
או בחינוך מיוחד
בשעות הבוקר

בואי ליום היכרות
לשנתי תשי"ט

מבחינת כשרות, התורה מתירה חלק מהזנים של הארבה ואת חלקם היא אוסרת. לארבה הכשר ישנם ארבעה סימנים: ארבע רגליים, ארבע כנפיים, קרסולים וכנפיים המחפות את רובו. על זיהוי הארבה כתב רש"י: "יש הרבה מהן במקומנו בינותינו כאותן שקורין לנגושט"א, אבל אין אנו בקיאים בה ובוזה אין אנו יודעין להבדיל ביניהן". לעומתו, הרשב"א שחי בספרד מעיד שישנם מקומות בהם אוכלים חגבים על פי מסורת. בפועל, במהלך הדורות המסורת הלכה ונעלמה מקהילות ישראל, חוץ מאשר בתימן וקצת מקהילות צפון אפריקה. אצל התימנים יש מסורת מוצקה לגבי אכילת חגב מסוג 'ארבה המדבר'. בתימן החגבים היו מצויים לרוב, וגם להקות של ארבה היו מגיעות מפעם לפעם. "כשהרב קפאח סיפר לנו על ההופעה של הארבה בתימן, הוא היה מלא שמחה", מספר ד"ר גרינספן, "הוא תיאר בגעגועים איך הם היו יוצאים לאסוף את הארבה שהציף את האזור. במהלך השנה, הילדים היו סגורים בתלמודי תורה רוב שעות היום, ורק בימים הללו הם יצאו לכל היום להסתובב בשדות הפתוחים, כדי לצוד את החגבים. הם היו יוצאים עם שקיות, ועורכים כל מיני תחרויות של ציד חגבים. להקת ארבה הייתה בשבילם אירוע חברתי של ממש. בסוף היום היו חוזרים הביתה, צולים את החגבים בתנורים ומשמרים אותם במלח. במשך תקופה ארוכה הם היו אוכלים אותם כמו צ'יפס לקינוח של הסעודה".

"אמרתי לרב קפאח: אני לא מבין!" ממשיך ד"ר גרינספן, "למה הרב כל כך מתענג על הזיכרון של הארבה? הרי כשהם מגיעים כל החקלאות מחוסלת! החיך של הרב קפאח רק התרחב, והוא ענה: 'הגויים באמת היו עצובים, אבל היהודים רק נהנו. פשוט, בתימן היה אסור ליהודים לעבד את האדמה, והחקלאות שניזוקה הייתה של גויים בלבד. לנו נשאר רק ליהנות'..."

הופעה של להקת ארבה היא כאמור הפתעה לא נעימה לחקלאים, גם בזמננו. הם מתלהקים באפריקה ונודדים עם רוחות מהירות, ולפעמים נעים במהירות של 100 ק"מ ביום. כדי להגן על החקלאות, כיום פותחו אמצעים לבדוק היווצרות של להקות ארבה, ומרססים אותן עוד לפני שהם מגיעים לארץ. למרות אמצעי ההגנה, בשנת תשס"ה פקדה את הארץ להקת ארבה גדולה, וגם אז - היו כאלה שנהנו מבואם.

"אכילת שקצים ורמשים היא חמורה ביותר, ולכן אתה צריך להיות בטוח מה אתה אוכל", סיפר פרופסור זוהר עמר. "למשל, גם לצרצר ישנם סימני הטהרה הדרושים, אבל הוא לא ממשפחת החגבים. לארבה המדבר שהגיע ארצה בזמנו היו כל סימני הכשרות, ולתימנים יש מסורת אבות על הזן הספציפי הזה שהוא כשר מן התורה. בשנה שהוא הגיע ירדתי עם קבוצת סטודנטים לנגב, צדנו חגבים והכנו אותם לאכילה. ברוך ה' היה מצוי, ולא נשאר אף חגב במחבת".

מעבר לעניין הגסטרונומי, הופעת הארבה באותה שנה הייתה גם הזדמנות חד פעמית.

"חשבנו שיתכן וזאת הפעם האחרונה שישנה הזדמנות להעביר את המסורת על החגב מהדור שעוד ראה והכיר חגבים הכשרים לאכילה, אל הדורות הבאים", מסביר ד"ר גרינספן. "מיד עם הגעת

"לפני כעשר שנים התקשרו מהספארי ברמת גן לפרופסור זוהר עמר מאוניברסיטת בר-אילן, שהוא מומחה לכל נושא הכשרות של החיות והעופות", משתף ד"ר גרינספן, "הייתה שם גירפה שמתה מסיבה לא ברורה, והם רצו שננתח אותה לצורכי מחקר. אני הצטרפתי לעניין, והזעקנו גם את הרב מחפוד. ערכנו ניתוח שלאחר המוות, והתברר שהיא מתה כתוצאה ממחלה בכליות. בנייתוח מצאנו שיש לגירפה את כל סימני הטהרה - מעלה גרה (יש לגירפה ארבע קיבות!), מפריסה פרסה ושוסעת שסע. גם החלב שלה יכול להתגבן, מה שמעיד על טהרתה".

אמנם לגירפה אין מסורת של אכילה במהלך הדורות, אבל נראה שגם למחמירים שדורשים מסורת יש מקום להתיר. רבי סעדיה גאון בפירושו לתורה מתרגם את השמות של החיות הטהורות. על החיה הטהורה ששמה 'זמר' מתרגם רס"ג 'זראפה'. עם זאת, לגירפה אין מסורת של אכילה במשך הדורות. יש אומרים שהסיבה היא בגלל שבשרה לא טעים למאכל, ויש אומרים בגלל שהיא חיה נדירה, ובזמננו בסכנת הכחדה, וכתוצאה מכך מוגנת על ידי החוק.

מכת ארבה

הופעה של להקות ארבה היא מכה קשה, לא רק בתור אחת ממכות מצרים. גם כיום, להקה כזו המופיעה בשמי הארץ מהווה בעיה רצינית לחקלאות. נחילי הארבה עשויים לכלול מיליוני חגבים, ולפעמים אפילו מיליארד, המסוגלים לאכול ולגרום לנזק של עד כאלפים טון ליום!

במקומות בהם סבלו מהופעות תכופות של ארבה, החקלאים היו מפצים את עצמם בצורה חלקית על ידי ציד של הארבה ואכילתם.

"הגדרת הניצחון - כניעה ללא תנאי.
כל הגדרה אחרת שייכת לפוליטיקאים
לא למפקדים."

להיות יהודי חופשי

בע"ה

עוד מתלבטת איפה את שנה הבאה?
מחפשת שנה של צמיחה והעמקה
לפני השרות הלאומי?

"יציאת ישראל ממצרים תישאר לעד האביב של העולם כולו"
מגד ירחים, הרב קוק

מדרשת מעיין שדרות
מזמינה אותך
שמיניסטית

לשבת
פתוחה

שבת הגדול - פרשת מצורע
ח' בניסן התשע"ט | 13/4/19

שבת של לימוד, שירה
והכרות עם המדרשה

עלות השבת 15 ש"ח
לפרטים והרשמה 052-6071298 אוראל

ת.ד. 100

מחדשת מעיין שדרות
מייסודה של ישיבת ההסוד שדרות

חברות לנשות מכינת חיים

הארבה יזמנו כנס גדול בראש העין, בהשתתפות רבני וזקני העדה התימנית. היו שם הרב שלמה קורח זצ"ל, ויבלחט"א הרב מחפור שליט"א, וכן עוד רבנים. במהלך הערב הסבירו למשתתפים על כל סימני הטהרה של החגב, וגם הגישו אותם לאכילה. כך ניצלנו את ההזדמנות הזאת, וברוך ה' הכל גם מתועד לטובת המשך המסורת בישראל."

על חרבן תחיה

בעלי החיים היחידים שבוודאי לא צריכים מסורת, הם הדגים. כל אחד יכול ללמוד לזהות סנפירים וקשקשת, ולדעת האם הדג טהור או לא. בכל זאת,

מעיינותיך

בית הוצאה לאור לספרות חסידית

להשיג ברשתות
דברי שיר, אור החיים,
יפה נוף, קה"ת
וב200 חנויות ברחבי הארץ

אזכא
ayeca books + judaica
להזמנות
באינטרנט
היכנסו:

פשוט חסידות

הזמנה להיכנס בצעדים
בטוחים אל העולם העשיר
של תורת החסידות
מדור מיוחד על
מועדי ישראל והג הפסח

יש זן אחד של דגים שנפל לגביו ספק, וזהו דג החרב. אצל דג החרב לא נמצאו קשקשים, אבל בכל זאת הייתה מסורת חזקה על אכילתו. בספר כנסת הגדולה כתב על דג החרב כך: "מנהג פשוט בכל ישראל לאכול דג בעל החרב הנקרא בלע"ז 'פשי אישפאדה', אף על פי שאין לו קשקשת. מפני שאומרים שבשעה שעולה מן הים מחמת כעסה מתנועעת ומשלכת קשקותיה". בעקבותיו התירו כל הפוסקים את אכילת דג החרב, עד לפני כשישים שנה. המערער הראשון על הפסק הזה היה הרב משה דוד טנדלר, חתנו של רבי משה פיינשטיין זצ"ל. לטענתו, הדג שהתיר כנסת הגדולה היה דג מסוג אחר, ואילו דג החרב אסור לחלוטין. בהתחלה כולם התנגדו לדבריו, אבל בהמשך דעתו הלכה והתקבלה, עד שכיום רוב הפוסקים אוסרים את הדג.

"החוקרים גילו שלדג החרב יש קשקשים בקטנותו", אומר ד"ר גרינספן, "בשלב מאוחר יותר, הקשקשים נבלעים בתוך העור שלו, ולכן נוצר ספק אם הם טובים בתור סימן כשרות. בבדיקה שערכנו, התברר שבקהילות רבות סביב לים התיכון, טורקיה, איטליה ועוד, נהגו לאכול את הדג הזה.

"במהלך המחקר על דג החרב למדנו דבר חשוב - בכל הבדיקה סביב כשרות החיות, אסור להסתמך על שמות.

בשלב מסוים דיברנו עם בתו של הרב בגיברלטר, בדור הקודם. היא סיפרה שהוא שלח פעם את בני המשפחה לקנות דג חרב בשוק, אבל כשאכלו אותו הטעם היה משונה. הוא בדק ממי הם קנו את הדג והתברר שהמוכר היה דובר לטינית, וכשהם ביקשו דג חרב הוא הבין משהו אחר, והוא נתן להם במקום דג חרב בשור של כריש".

האדמו"ר הצייד

אם עד כאן קיבלתם רושם שארי גרינספן הוא ד"ר

לזואולוגיה, עמכם הסליחה. ד"ר גריספן הוא רופא שיניים במקצועו, אבל יחד עם המקצוע הזה, הוא מספיק לשלב עבודה כמוהל, ולעמוד בראש עמותת 'פתיל תכלת'. למעשה, החיה שהוא חקר ודרך אחריה יותר מכולן היא החילזון (אבל זה כבר נושא לכתבה אחרת). עם כל זה, הוא מוצא גם זמן להעברת הרצאות בארץ ובעולם על כשרות החיות והעופות.

"הביקור הראשון שלי אצל הרב קפאח נתן לי תובנה חזקה לכל החיים", מסכם ד"ר גרינספן, "קיבלתי לידיים שלי מסורת על כשרות של עוף, שלא הייתה לגדול הדור - רבי משה פיינשטיין! הבנתי שההלכה אמנם נפסקת על ידי גדולי הדור, אבל עיקר הקיום שלה והמעבר מדור לדור, הוא דווקא על ידי האנשים הפשוטים. כל אחד יכול למצוא בחייו הפרטיים נקודות שבהן ההלכה עוברת אצלו, בצורה שאין לאף אחד אחר! לכל אחד יש אפשרות למצוא את מקומו בעולם ההלכה, ובתחום שלו הוא יהיה מעביר המסורת בישראל. הגמרא אומרת: 'נאמן צייד לומר: עוף זה התיר לי רבי הצייד', וכך גם פסק השולחן ערוך. הש"ך מדגיש שהמסורת צריכה להיות דווקא מרבו בצייד ולא רבו בתורה. לצערי, כיום אנשים כבר לא אוכלים 'כשר' אלא 'כשרויות', ומאבדים את היכולת להכיר את הסימנים שנתנה התורה לכשרות. ההלכה יכולה וצריכה להמשיך לעבור, כמובן דרך גדולי הפוסקים, ויחד עם זאת דרך המסורת החיה בין הדורות".

כתיבה מוקד
קלדנות מהירה למשרדים

- טבלאות
- מכתבים
- ספרים
- משעה 17:00
- להזמנות והצעת מחיר

נייד / מייל 0504116155H@gmail.com
במייל - פשוט וקל!

בית הוצאה לאור לספרות חסידיית

להשיג ברשתות דברי שיר, אור החיים, יפה נוף, קה"ת וב2000 חנויות ברחבי הארץ

להזמנות באינטרנט: **איכה** ayeca books + judaica היבנסו:

שווה לכל נפש

רעיונות החסידות על חג הפסח ומועדי ישראל בשפה שווה לכל נפש, למתקדמים ולמתחילים

איפה מקבלים את הכוח? אהרן חברוני

מערכת הבחירות שמה למולנו אנשי צבא, שטוענים למנהיגות מכוח היותם אנשי צבא מוצלחים, והשאלה היא אם יש צידוק לכך? אז הלכנו לדבר עם בוגר ה"חידה", חילוני לשעבר שעשה כמה דברים, כדי לשמוע מה יש לו לומר.

רוני איילון (49) נולד למשפחה משכילה. אביו היה ראש מחלקה בתל השומר ואמו מורה. אחרי התיכון התגייס לסיירת מטכ"ל, ואחרי הכשרה ארוכה לקח חלק בפעילות מבצעית שכנראה לא נדע עליה לעולם.

סיירת מטכ"ל והתפתחות רוחנית

"ביחידה יש המון אקשן וסיפוק ובסך הכל היה לי שירות מאוד מאתגר וחיוכי. חלק גדול מההתפתחות הרוחנית שלי אני זוקף לצבא. אדם שבא מהעיר וחי בעולם שנוצר כולו על ידי בני אדם, מאוד מצומצם לפיסת חיים שהיא Man made. כשאתה באימונים ויוצא לנווט בשטח, אתה נמצא עם עצמך בטבע. אתה הולך לילות שלמים לבדך וזה פועל עליך. בשלב השני אתה נהיה מבצעי והולך לכל מיני מקומות מסוכנים, וחז"ל הרי אמרו לנו 'מה יעשה אדם ולא יחטא?' - יזכיר לו יום המיתה, וכשאתה הולך למקומות מסוכנים ומתמודד מול אפשרויות שאולי מפה אני לא חוזר, ו'הנה הגיע הרגע שאולי אני נלקח מפה' מתעוררת השאלה מה אני עושה פה? ומה המשמעות? ומה המטרה? וזה עורר אצלי מבול של שאלות ותהיות, שלא רק שאין לי עליהן תשובה אלא שכל מי שסביבי שכח לשאול אותן. ואז הבנתי שלא בי הבעיה אלא במערכת. כמו חייל שעובר תדריך לפני משימה ותחקיר אחרי ביצוע, אני אומר לעצמי 'אוקיי...' בוא ננסה להיזכר בתדריך', אבל לא מצאתי כזה. זו היתה ההתחלה של כל תהליך החזרה שלי.

"אחרי הצבא הסתובבתי בהודו ובמרכז אמריקה, אבל, כמו שאמרתי, הניצנים נודעו בצבא ואחר כך זה המשיך. עשינו סיבוב גדול במזרח ואחרי זה היינו פתוחים לשמוע מה יש ליהדות לומר. בעצם כל מה שמצאתי במזרח מצאתי פה מתחת לאף, אלא שלא היה לי אומץ או נכונות לפגוש את זה קודם".

האם יש לאנשים כמות יתרון על אנשים שלא עברו את המסלול שלך? "מי שהתקבל ליחידה קרבית ועבר מסלול, יש אפשרות לראות שיש בו כוח רצון חזק, ניהול טוב ויכולת התגברות, אבל האם ההצלחה שלך בתור חייל נותנת לך יותר יכולות או הבנות מאנשים שעסקו בדברים אחרים? לדעתי יש פה חטא לאמת. במיוחד לנו, כאנשים דתיים שיודעים שהתכלית האמתית היא החיבור לקב"ה. התפיסה הזו שהשירות ביחידה מובחרת נחשב מאוד מאוד יוקרתית ומי שעבר אותו הוא כאילו מורס מעם, ושההצלחה הצבאית כאילו נותנת לו איזה יתרון, פשוט לא נכונה".

תכלית המלחמה - שלום

"גם בקורס קצינים לומדים שצריכים לחשוב מה יהיה אחרי המלחמה. רוצים שלום. והשאלה הגדולה היא: ואז מה? אחרי שנעבור את השלב הזה שבו אנחנו צריכים את מכונת המלחמה הזו עם כל הקצינים והחיילים, יעמדו כל הקצינים וישאלו: אוקיי, אז מה עושים עכשיו? וכאן נכנסת התפיסה של היהדות שאומרת שהמלחמה האמתית היא באתגר של האדם להתעלות מעל הרובד הפיסי ולגעת במשהו שהוא יותר עליון ויותר גבוה.

"ההערכה לדמויות האלה הבאות מתוך הצבא, מלמדת על חוסר הבנה, חוסר מידתיות וחוסר חזון באשר ליעוד האמיתי, גם שלנו כבני אדם וגם שלנו כעם ישראל. ופה העבודה של החינוך והלימוד של כל אחד עם עצמו ושלנו כעם - לבנות את החזון האמיתי ולא לקדש את הצבא".

כשאיילון נשאל מהיכן בכל זאת שאב את המוטיבציה למסירות נפש, הוא מהרהר לרגע ואומר שבאמת זו היתה שאלה גדולה עבורו. מדוע באמת למות למען המדינה הזאת? איילון פתח עם אשתו את מרכז שמים - אשירה, שמאפשר לישראלים שהחלו לשאול את שאלות החיים שלהם לקבל את המקום שלהם. "אדם צריך לבדוק את עצמו ולהגיע לחיבור לאמיתות החיים. ככל שאדם יותר מבין את תפקידו ואת זהותו, כך יש לו יותר חיות ולהפך. היכולת שלי לעמוד כנגד הסביבה שרוצה לבלוע אותי תלויה באמונה בעצמי וברוך שלי", הוא חותם.

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 03-5255355 ry@neto.net.il

התרומות לראש יהודי מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: תורמים לראש יהודי

מבצע על ספרי הרב קוק
ללמוד הרב קוק ולהבין

7 ספרים רקב- 299
כולל משלוח עד פתח הבית

מארז ספרים "הגיע הזמן"
הקואליציה של ראשי הילדים!

8 ספרים רקב- 389
כולל משלוח עד פתח הבית

www.roschy.org

לפרטים: 052-5665005, 02-679-1122

רחוב האומן 25, קומה 2, תלפיות, ירושלים

ראש יהודי • גאון • אגודת • אקדי

שמירת נגיעה

הזאת, עם אלחנן, היתה כל כך מביטחה...

לוותר?

הרבה פעמים אנחנו שומעות שהוויתור הוא חלק משמעותי מקשר זוגי. ובהרבה מובנים זה נכון.

אפשר להתפשר על המקום שבו מונחת משחת השיניים בבית, על הצבע של הקרמיקה ואפילו על הישיבה שבה הבחור למד.

אבל,

וזה אבל משמעותי,

מי שמגיעה לחיי הנישואין - זו את.

ועל מי שאת, את לא צריכה להתפשר.

לוותר על האמת הפנימית שלך, על חלק באישיות שלך, על תכונה שלך, זו טעות.

קשר שמקטין אותך - ודורש ממך לא להיות מי שאת, לזייף קצת ביחס לאמת הפנימית שלך - הוא קשר לא בריא.

בנישואין, כל אחד צריך לקבל את השני כפי שהוא.

את צריכה לקבל את הבחור. הבחור צריך לקבל אותך.

ועוד קודם - את צריכה לקבל את עצמך, לאהוב ולהעריך את מי שאת.

המפגש בדייטים, וגם אחר כך בחיי הנישואין, הוא מפגש בין שני אנשים שלמים, שיחד יכולים ליצור שלמות גדולה עוד יותר. אם אחד מהצדדים מגיע חסר - זה פוגע קודם כל בו עצמו, אבל גם בצד השני וביכולת לבנות בנין משותף.

1... עוד משהו חשוב. יש. באמת שיש. בחור טוב וצדיק - כמו שאת מחפשת.

בגלל רגישות הנושא, היה לנו חשוב לקבל דעת תורה ופנינו לרב שמואל אליהו.

הרב תמך בפרסום המאמר והוסיף:

בחורים יראי שמיים שומרים נגיעה - ואחד מהם יהיה החתן שלך. למה? כי בחבורים הללו באמת רוצים רק דבר אחד - להתחתן. לעומתם יש הרבה שלא שומרים נגיעה. הם יכולים להיות יפים ונחמדים, אבל הם לא מחפשים חתונה אלא הנאות וריגושים. אחרי שהם ישבעו ממך הנאות וריגושים וייקחו את מנת הצופן שתתני להם, הם יגידו לך שהם לא בשלים ויעברו בקלילות לקחת צופן מפרח תמים אחר, ואת תישארי עזובה ומבווישת. למה לך?

בברכה, הרב שמואל אליהו

היא התקשרה למחרת לחברים של אלחנן, וביורה גם בדרכים אחרות, כדי לוודא שהכל בסדר עם אלחנן. והכל היה נראה בסדר. ואפילו טוב יותר ממה שציפתה לפי השיחה שלהם.

בערב, היא שלחה לאלחנן הודעה עם מספר הטלפון הנייד שלה. "שלום אלחנן, בדקתי ואתה אמיתי (;) אשמח להיפגש. שני 050-4538080."

חצי שעה מאוחר יותר הטלפון שלה צלצל.

"שלום שני" נשמע קול גברי מעבר לקו.

בדיוק כמו שהיא דמינה את קולו של אלחנן.

"שלום אלחנן."

"מה שלומך? איך עבר עלייך היום?"

"טוב, ב"ה. תודה. מה איתך?"

"היה יופי של יום. אז מה את אומרת, מתאים לך ללכת לדיאלוג בחשכה לדייט ראשון?"

"מה זה דיאלוג בחשכה?"

"זו תערוכה שבה הכל חשוך לגמרי, והמטרה שלה היא להמחיש איך מרגיש עיוור... מסתובבים ושומעים קולות, ממששים."

"אתה באמת ממש זורם. זה נשמע רעיון ממש נחמד, אבל נראה לי שזה פחות מתאים."

"לא מתאים? הייתי מבין אם היית אומרת שזה טו מאצ' לדייט ראשון, אבל למה לא מתאים?"

"כי חושך זה... ואפשר להתנגש אחד בשני... אתה יודע, שמירת נגיעה זה..."

רגע של שתיקה.

"אה. את שומרת נגיעה? אז אולי זה באמת לא מתאים. מצטער. מאחל לך הצלחה בהמשך."

צליל ניתוק נשמע מעבר לקו.

דמעות חמות פילסו את דרכן על לחייה של שני. מספרות באילמות את סיפור האכזבה.

היא כל כך קיוותה. וזה היה נשמע ממש מתאים כשביררה... ומשהו בו, בקול שלו, דיבר אליה כל כך... והיה נשמע שהוא אפילו התלהב ממנה...

חוץ מהקטע של שמירת נגיעה.

"ריבוננו של עולם, אני כבר בת 28. למה אתה מעמיד אותי בניסיון הזה? למה אתה נותן לי לבחור בין האהבה אליך לבין אהבה לאיש בשר ודם?"

לפני שלושה חודשים רינת הציעה לה בחור שעבדה איתו. וגם אז הוא אמר לה "שומרת נגיעה? אז לא... זה לא רלוונטי". ובשנה שעברה משהו התחיל לדבר איתה כשיצאה מהכותל. בחור מרשים עם כיפה גדולה וציציות. וגם אז זה נפל על שמירת נגיעה. אז היא עוד חשבה שהוא הזוי... כנראה שדברים שהיו ברורים לכולם סביבה כשהיתה בת 20, ואפילו בת 25, היום כבר ברורים פחות...

היו לה גם הצעות אחרות בשנה האחרונה. שולמית הכירה לה את אח שלה, והוא בהחלט שמר נגיעה. והיו גם אלישיב, מאור ושמוליק... אבל זה לא הלך. משהו לא זרם... והשיחה

שני יסבה מול המחשב ושיחקה בקווצת שיער. אחרי הרבה התלבטויות היא נרשמה לפני חודשיים לאתר היכרויות ואפילו העלתה תמונה ממש טובה שלה מהחתונה של אחותה הקטנה. היא שלחה 14 פניות בחודש האחרון, +91 עוד כמה בחודש שלפניו, אבל רק שניים מהבחורים אליהם פנתה הגיבו בכלל לפניה שלה.

היא נאנחה, ופנתה להתבונן בפרופיל שעל צג המחשב שלה.

אלחנן. בן 30 מירושלים.

לומד לתואר שני במדעי המוח באוניברסיטה העברית.

אוהב לטייל ולזרום.

התמונה מצאה חן בעיניה. בחור שמח עם ספר ביד ורעמת תלתלים על הראש.

גם היא אוהבת לטייל.

היא שלחה לאלחנן הודעה: "שלום אלחנן, אני שני ממודיעין. גם אני אוהבת לטייל (: אשמח להכיר אותך."

להפתעתה אחרי כ-10 דקות הופיעה על הצג הודעה מאלחנן.

"שלום שני, אשמח להכיר אותך. מתי מתאים לך לדבר? אלחנן."

היא הופתעה מהתשובה המהירה. "עכשיו זה טוב. שני."

"אז מה את עושה בחיים?"

"אני קלינאית תקשורת. עובדת עם ילדים מתוקים בגן שפה. חוץ מזה אני מתנדבת בקרב לחיים ומנגנת בנבל."

"וואו. נבל זה מעניין. איך הגעת לזה?"

"בגיל 5 הייתי עם ההורים בתערוכה של מכון המקדש, וראיתי שם קתרוס. נורא התלהבתי, אבל לא הצלחתי למצוא חוג נגינה בקתרוס, אז התפשרתי על נבל."

"חחח..."

"ומה איתך? מה עשית לפני הלימודים?"

"לצערי לא מנגן. אבל שומע הרבה מוזיקה, ומאוד מעריך. למדתי שנה וחצי בישיבת קריית ארזים ואז התגייסתי לטייס."

"גם וואו."

"טייסים אני מכיר הרבה, אבל נגני נבל רק אחת. אז מה את אומרת? מתאים לך להיפגש?"

הלב של שני החיש את פעימתיו. פגישה! סוף סוף! אחרי כל האכזבות שחוותה באתר...

"אני אשמח להיפגש, אני רק רוצה לברר קודם, כדי לראות שזה באמת מתאים."

"בכיף. כבר שולח לך טלפונים של חברים לבירוורים, ושם מלא."

"תודה! אשלח לך הודעה מחר, כדי שבע"ה נוכל לקבוע."

"מעולה. לילה טוב."

"לילה טוב."

סיפורי חסידים זלמן רודמן

ולהורות את בני ישראל י"א

"ולהורות את בני ישראל" - שאל פעם רבי מנחם-מענדל (השרף) מקוצק, את אחד מחסידיו, "מה למדת?". השיבו החסיד, "למדתי וסיימתי את הש"ס". נתן בו הקוצקאי מבט חד ושאל: "ומה הש"ס לימד אותך?". (מעיינות הנצח)

כדי להתדיין עם איש ועל-כן לא עניתי לשואלים שעשו זאת על-מנת להעמידני במבחן קנטרני. אבל מאחר שעלה בליבי חשש כי לעובדה שלא עניתי להם על השאלות עלולה להיות השלכה שלילית על הסכמת כבוד-תורתו לחתום על ה'קול קורא' של כ"ק חותני הרבי, החלטתי להבהיר את הדברים ולהציג תשובות לכל אותן השאלות שנשאלתי..."

רבי חיים-עוזר לקח את איגרתו של הרי"צ והחל לעיין בה. במקביל הוסיף רבי ברוך-בער לדבר בלימוד עם חתן האדמו"ר ושליו. לאחר דקות ספורות בלבד של התפלפלות ביניהם, פנה רבי ברוך-בער אל רבי מנחם-מענדל ואמר לו: "אם תבוא ללמוד בישיבתי הריני מבטיח לך שאתה תהיה 'גדול הדור' הבא...".

צריך להבין את הדבר הבא: רבים מצהירים באופן ברור והחלטי שרבי ברוך-בער היה גדול תלמידיו של הגאון האדיר רבי חיים מברסק. ובמילים אחרות, רבי חיים היה 'גדול הדור' בתורה בדורו, רבי ברוך-בער היה ממשיכו בדור שלאחר מכן, והוא זה שאומר לרבי מנחם-מענדל כי אם יבוא ללמוד אצלו - אזי אין לו ספק שיהיה זה הוא 'הגדול הדור' הבא.

וכיצד הגיב רבי מנחם-מענדל על הזמנתו של רבי ברוך-בער?

ובכן, הוא דחה אותה בנימוס ובדרך-אופן. הוא אמר לו: "לי יש את הדרך שלי. יש לי את השליחויות והמשימות המוטלות עליי. אני הולך לאורו של 'גדול' אחר" (ובכך התכוון, כמובן, לחותנו אדמו"ר הרי"צ).

לשמע תשובתו של רבי מנחם-מענדל - רבי ברוך-בער פרץ בכי. הוא כל-כך רצה שרבי מנחם-מענדל יבוא אליו לישיבתו, וכל-כך היה משוכנע שהוא אכן יכול לגרום לכך שהלה יהיה 'גדול הדור' הבא, עד שהאכזבה שלו מהסירוב של הרבי באה לידי ביטוי בכי.

בינתיים סיים רבי חיים-עוזר לעיין במכתב ובנוסח ה'קול קורא'. הוא חתם עליו ומסרו לידי רבי מנחם-מענדל, שנפרד משני הגאונים לשלום ויצא לדרכו - לדוות לחותנו על הצלחת המשימה ולשגר אליו את ה'קול קורא' בחתימתו של רבי חיים-עוזר.

את כל זאת מספר לנו רבי ישעיה שמענוביץ כשאנחנו עומדים שלושתנו בכיתה. ואז הוא מוסיף ואומר: "אני הייתי נוכח במקום לכל אורך ההתרחשות - כשאותם מיושבי בית-המדרש הקיפו את רבי מנחם-מענדל והציקו לו בשאלות, כשכנס לתוך החדר ופגש את רבי חיים-עוזר ורבי ברוך-בער ואף ליויתי אחר-כך את רבי ברוך-בער".

רבי ישעיה אמר שמעולם לא סיפר זאת עדיין לאיש. אך משום שחש עד כמה הכאיב לנו בניזיפתו הפומבית בנו, מצא לנכון לספר לנו את הסיפור הזה ובכך לפייסנו.

הסיפור המיוחד הזה הותיר עלינו רושם עצום והצדיק בעינינו עוד יותר את נסיעתנו ערב קודם לכן להתוועדות הגדולה בליובאוויטש...

מהלך שנות שהייתו בברלין ובפריז - בתקופה שקדמה למלחמת-העולם השנייה ובראשיתה - היה הגה"ק רבי מנחם-מענדל שניאורסון (לימים כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ובאותה עת) חתנו של כ"ק האדמו"ר רבי יוסף-יצחק שניאורסון (הרי"צ) מליובאוויטש, יוצא מעת לעת למשימות שונות בשליחות חותנו הגדול.

על מקרה מרתק במיוחד שאירע באחת מאותן שליחויות, סיפר הרב יוסף קרופניק, מנהל הכשרות של 'ועד הרבנים האורתודוקסיים' בעיר דטרויט שבמדינת מישיגן בארה"ב:

בשנת תשכ"ו למדתי בישיבת 'רבנו יעקב יוסף', באיסט-סייד שבניו-יורק. החברותא שלי היה בחור בשם אלכסנדר שטרן. היה זה בעיצומו של החורף כאשר אלכסנדר הזמין אותי יום אחד להצטרף אליו לנסיעה לברוקלין, להתוועדות חסידית שנערכה במוצאי היום בבית-המדרש הגדול של ליובאוויטש (שבאותה עת כבר הונהגה על-ידי האדמו"ר רבי מנחם-מענדל).

נענית להזמנתו - ולא התחרטתי. את החוויה הרוחנית המופלאה שעברה עלינו באותן שעות קסומות שבהן שפע האדמו"ר דברי תורה וחסידות, וכל זאת באווירה מיוחדת של חיות ושמחה - קשה לתאר במילים. ההתוועדות נמשכה כשש שעות והיא הסתיימה לקראת השעה שלוש לפנות בוקר. התוצאה הייתה שחזרנו למעוננו בשעה מאוחרת מאוד ושלמחרת איחרנו לבוא לישיבה.

עם כניסתנו - המאוחרת כאמור - לשיעור, ה'מגיד שיעור' שלנו, רבי ישעיה שמענוביץ, שהיה ענק בתורה, מדור הפלילים של ישיבת מיר המקורית ברוסיה-הלבנה - גער בנו על האיחור. בכלל, לא היה זה דבר נעים 'לחטוף על הראש' מרבי ישעיה; לי במיוחד לא היה זה נעים, שכן בני ובניו שררו יחסי קרבה מיוחדים, וזו הייתה הפעם הראשונה שבה הוא גער בי ועוד במומבי.

כשהסתיים השיעור נותרנו בכיתה שלושה - רבי ישעיה, אלכסנדר חברי ואנוכי. שיתפנו את רבי ישעיה בסיבת איחורנו לשיעור. למען האמת, אינני משוכנע כי ההסבר שסיפקנו לאיחור הניח את דעתו, שכן אצלו סדרי הלימוד בישיבה עמדו מעל הכול. בכל זאת, נראה כי גם הוא חש בעומק הפגיעה שנפגענו מניזיפתו. דיבורו אלינו עתה היה רך ולבבי והרגשנו כי הוא מבקש ליישר איתנו את ההדורים.

ואז לפתע הוא החל לספר לנו את הסיפור הבא: הדבר אירע בסביבות שנת תרצ"ו. מה שהיה, כפי הנראה, הוא שרבי מנחם-מענדל שניאורסון - האדמו"ר מליובאוויטש - יצא ממקום שהייתו אל העיר ווילנה בשליחות חותנו האדמו"ר רבי יוסף-יצחק, כדי להחתים על 'קול קורא' שהרי"צ ביקש לפרסם בנושא ציבורי מסוים, את הגאון הגדול רבי חיים-עוזר גורדווינסקי. כידוע, בין הרי"צ (ואביו אדמו"ר הרש"ב) ובין רבי חיים-עוזר שררו יחסי ידידות והערכה.

רבי מנחם-מענדל הגיע אפוא לוילנה ונכנס ובא לבית-המדרש שבו ישב רבי חיים-עוזר ולמד.

ספרי איכות לכל המשפחה
להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: 03-9600770
זלמן רודמן
להתרגש, להחכים, ליהנות.

נשבת למה ליא?

הרב אורי גמסון, חב"ד בקמפוס

בתקופה שבה מדברים על כך שהשבת היא לא באמת יום מנוחה אמיתי, שהרי הכל (כמעט) אסור. בואו ננסה לברר למה יש כל כך הרבה "לא" ביום שבסך הכל אמור להיות יום מנוחה שבועי?

הפלת את הפצצה.

השוטר הביט עליי, והיה לי קשה להבין מה עובר לו בראש, "ולמה אתם לא משתמשים בטלפון בשבת?" הוא שאל. זהו, בשלב זה הבנתי באופן ברור שמפה זו רק תסבוכת עוד יותר גדולה.

ניסיתי את כוחי בשיעור תיאולוגי קצר, והתחלתי לומר לו: "טוב, אז כשאלוקים ברא את העולם, הוא עשה זאת בשישה ימים, ואילו ביום השביעי הוא נח", השוטר, שבשלב זה לא ממש הבין מה אני רוצה ממנו, הסתכל עליי ופלט "אהה, והוא לא השתמש בטלפון. נכון?". הובסתי. ואז אשתי הגיעה, אחרי שהתייאשה מלחכות לי.

איזו מן הופשה

תמיד כשמגיעים לדיון על נושא השבת עם אנשים שאינם מורגלים בה, יש משהו קטן ומציק שעומד באוויר; אם נסתכל בפסוקי התורה, המתארים את יום השבת הרי שהשורש "נח", מופיע שם כמה וכמה פעמים, וזה גם הגיוני, הרי בכל עם מתוקן ישנו יום מנוחה, שהרי האדם איננו יכול לעבוד ללא הגבלה, ובפרט שהמנוחה האנושית נגזרת מהמנוחה האלוקית שהייתה בשבת הראשונה לבריאת העולם.

אבל מצד שני, נסו לתאר לעצמכם את הסיטואציה הבאה: אתם מקבלים שובר מתנה מחבר טוב, לחופשה נהדרת בבית מלון לסוף השבוע. אתם מגיעים לבית המלון, ומגלים שהחופשה לא כוללת מזגן בחדר, לא אוכל, וגם לא מיטה לישון עליה. אז איזו מן חופשה זו?

זוהי בעצם המחשבה שעוברת לאדם שפוגש בשבת ללא זיקה דתית שמחייבת אותו. מצד אחד אתה מגדיר את השבת כיום מנוחה, אבל מצד שני אתה לוקח ממני כמעט כל דבר אפשרי: בלי להדליק חשמל, בלי לנסוע במכונית, בלי יכולת לקפוץ רגע למכולת להשלים ציוד והכי גרוע - בלי טלפון. אז איזו מן חופשה זו?

השאלה הזו עלתה לאחרונה ביתר שאת עם הדיון הציבורי על חוקים

והייתה השבת האחרונה שלנו בברלין. סיימנו תקופת שליחות בת חמש שנים בעיר הזו שיש בה כל כך הרבה ניגודיות.

צעדתי לביתי לאחר תפילת שחרית, כשבכוונתי לאסוף את אשתי והילדים וללכת יחד לסעודת שבת אצל חברים טובים. רק שלא לקחתי בחשבון דבר אחד. מתחת לביתי התקיימה הפגנה גדולה של מוסלמים שציינו את "אלקורס טאג", או "יום הנכבה", כפי שמכנים אותו בישראל.

התחלתי להריח צרות כשהבחנתי בכמות גדלה והולכת של נידות משטרה ככל שהתקדמתי לכיוון הבית, ואז - שני רחובות לפני שהתחלתי לראות את הסוף - מצאתי את עצמי מוקף בחבורה של שוטרים מקומיים. נסו לחשוב על המחזה הבא: רב בלבוש חרדי מוקף בקבוצה של שוטרים גרמניים ברחובות ברלין. הסיבה לזה הייתה דאגה אמיתית לכך שבמידה ואתקרב למקום ההפגנה ייתכן ואמצא את עצמי בסיטואציה לא כל כך נעימה בלשון המעטה, וזה היה הדבר האחרון שהשלטון המקומי היה צריך.

"לאן אתה חושב שאתה הולך?" פנה אליי אחד השוטרים. עניתי לו שאני הולך הביתה, והצבעתי לכיוון מקום ההפגנה.

"טוב, לשם אתה לא יכול ללכת. יש שם הפגנה", הוא סיפר לי כאילו שלא ידעתי. "אבל אני צריך לאסוף את אשתי והילדים", ניסיתי לערור קצת חמלה, בלי שחשבתי יותר מדי על הכיוון שהשיחה הזו יכולה לקחת.

"אז תתקשר לאשתך, ותגיד לה שהיא תגיע אליך", הוא הציע את ההצעה הכי הגיונית בעולם, רק שהוא לא לקח בחשבון שהוא מדבר עם בן לעם לא כל כך הגיוני. אבל בכל זאת ניסיתי לדבר בשפה שהוא יבין.

"איך עליי טלפון", ניסיתי להתחמק. "אה, אין בעיה קח את שלי", הוא הציע באדיבות יתירה. הסתבכתי.

לא הייתה לי ברירה כעת, והייתי חייב לקפוץ למים. "לא, אני לא יכול להשתמש בטלפון היום, כי היום זה שבת, ואנחנו לא משתמשים בטלפון בשבת",

הקשורים בשבת, והאמירה כי גם בישראל זקוקים ליום מנוחה, אבל איזה מן יום מנוחה זה שהכל כמעט אסור בו?

השאלה הזו מעוגנת גם במקורות, שכן אם נפתח את התורה נגלה שיש חוסר פרופורציה מובהק בין כמות האיסורים בשבת ובין כמות המצוות החיוביות – מול שלושים ותשע מלאכות אסורות, ישנן כארבע מצוות חיוביות (וגם מספר זה נתון במחלוקת הפוסקים). מדוע?

להשוב. לאט

פרופסור דניאל כהנמן מאוניברסיטת פרינסטון בארה"ב, שזכה בפרס נובל לכלכלה בשנת 2002, מסביר בספרו "לחשוב מהר לחשוב לאט", כי מנגנון החשיבה של כל אחד מאיתנו מתחלק לשתי מערכות:

"מערכת 1" – מייצרת את המחשבות שכאילו צצות מאליהן: אינטואיציה ואסוציאציה. היא פועלת מאחורי הקלעים, במהירות ובלי לדרוש ריכוז או מאמץ. מערכת "עצלה".

"מערכת 2" – חשיבה מודעת ומרוכזת. בעזרתה פותרים בעיות ומקבלים החלטות סופיות. היא לינארית, אטית כמעט כמו קצב הדיבור, ועשויה לדרוש ריכוז ומאמץ. אף על פי ש"מערכת 2" חלשה ותובענית, אנשים מייחסים לה את עיקר החשיבות בעיצוב גורלם.

המסקנות אליהן הוא מגיע בספר הן שלאנשים רבים יש ביטחון עצמי מופרז, והם נוטים לסמוך יתר על המידה על האינטואיציות שלהם. הסיבה לזה, היא כפי הנראה מפני שאנשים חשים כי המאמץ הקוגניטיבי אינו נעים להם, ולכן הם נמנעים ממנו.

בכדי להוכיח נקודה זו הוא מביא דוגמה לניסוי שהוא ביצע, בו הוא הציע את השאלה הבאה בפני אלפי סטודנטים בהם גם מהאוניברסיטאות המובילות בארה"ב, וביקש מהם להקשיב לאינטואיציה שלהם:

כדור ומחבט עולים יחד 1.10 דולר.

המחבט עולה דולר אחד יותר מהכדור.

כמה עולה הכדור?

רבים מאותם הסטודנטים ענו: 10 סנט. אולם חישוב מהיר מראה שאם הכדור עולה 10 סנט, העלות הכוללת תהיה 1.20 דולר (10 סנט תמורת הכדור ו-1.10 דולר תמורת המחבט) ולא 1.10 דולר. לכן, התשובה הנכונה היא 5 סנט. הם טעו.

השימוש באינטואיציה הוביל במקרה זה, כמו במקרים רבים נוספים שקורים לכל אחד מאיתנו, לתשובה הלא נכונה, ובמקרה זה, כמו במקרים רבים נוספים, הדרך לתשובה הנכונה עוברת דרך המערכת השנייה, העמוקה יותר, האטית יותר, והקשה יותר.

דומה שניתן לומר אותו הדבר על המושג "חופש". שכן האינטואיציה שלנו תוביל לתוצאות מסויימות, כאשר לא ברור שהן אכן הנכונות עבורנו.

כאשר המושג "חופש" עולה

ניסיתי את כוחי בשיעור תיאולוגי קצר, והתחלתי לומר לו: "טוב, אז כשאלוקים ברא את העולם, הוא עשה זאת בשישה ימים, ואילו ביום השביעי הוא נח", השוטר, שבשלב זה לא ממש הבין מה אני רוצה ממנו, הסתכל עליי ופלט "אהה, והוא לא השתמש בטלפון. נכון?". הובסתי.

לדיון, אינטואיציה אנוחה חושבים על מודל מסויים, בלי לחשוב אם הוא נכון או לא. האם אני באמת חופשי בשעה שהטלפון מונח לידי? ומה יקרה לי אם במשך 24 שעות לא אוכל להזיז את מתג החשמל, האם אשאר בחיים אחר כך?

יש יום אחד בשבוע שבו התורה מחייבת אותנו להסיר את כל החלקים האינטואיטיביים שיש בנו, ולבחון לעומק מי אנחנו באמת, לעצור, להסיר עטיפות, להתבונן פנימה, ואז באמת לצאת לחופשי.

לכן מערכת האיטורים היא כל כך מפותחת בשבת, הרבה יותר מהמערכת החיובית, מכיוון שאנחנו עוטפים את עצמנו בשכבות רבות כל כך של הגנה של עצמנו מפני עצמנו, שאנחנו צריכים לבדוק האם התמכרנו לשכבות ההגנה, או שאנחנו אכן מסוגלים להתמודד עם עצמנו ללא השכבות הללו.

השובה מדהימה

במסגרת תפקידי, ביקרתי פעם במכללה מסויימת כדי לצפות בשיעור שנמסר שם. במהלך השיעור פנה המרצה לסטודנטים ושאל אותם כיצד הם היו מתארים את החופשה המושלמת. התשובות ברובן היו די צפויות מראש, אבל אז אמר אחד הסטודנטים כי עבורו חופשה מושלמת היא לצאת למקום שהוא לא מכיר, עם אנשים שהוא לא מכיר ושפה שהוא לא מכיר, וללכת לאיבוד.

המרצה המופתע פנה אליו ושאל אותו מדוע הוא קורא לדבר כזה בשם "חופש"?

תשובתו של הסטודנט הייתה מדהימה, הוא פנה למרצה ואמר לו כי רק כאשר הוא מצליח לחזור לבית המלון, למרות שהוא לא דובר את השפה, לא מכיר את האנשים ואת המקום, הוא יודע שהוא באמת הצליח להכיר מקום חדש, וממילא הוא הצליח להכיר קצת יותר גם את עצמו.

אחד הדברים המעניינים שמופיעים בתורה ביחס לשבת, היא ההקבלה שעושה התורה בין שמירת השבת ובין יציאת מצרים.

תורת החסידות לוקחת את ההקבלה הזו ומסבירה כי יציאת מצרים הייתה לא רק יציאה ממרחב גאוגרפי, אלא גם, ואולי בעיקר, יציאה מההגבלות האישיות המצרות את האדם, וזה מה שהופך את יציאת מצרים לאירוע אקטואלי גם שלושת אלפים שנה אחרי שאירע בפועל, מפני שתמיד יהיו לנו מגבלות אישיות שנצטרך לצאת מהן.

זוהי בדיוק הנקודה עליה דיבר אותו סטודנט באותה ההרצאה, וזוהי גם בדיוק הנקודה של איסורי השבת.

האדם מסוגל לבדוק האם הוא באמת יצא מההגבלות שלו, מהדברים שמונעים ממנו מלהתפתח ולגדול, רק אם הוא מוותר על מה שמקיף אותו, ומוכן לבדוק ולבחון את עצמו בסביבה חדשה ולא מוכרת לו.

רק שם, במקום ההוא, הוא יוכל לענות לעצמו מי הוא באמת.

שמיני

נקראים "ינה של תורה", ולאשר השגתם גברה עד שעשו גם את אשר לא ציווה ה' נקראו "שתויי יין", כי הכול צריך להיות רק בפקודת המלך. ועל פי זה נפרש מאמר הכתוב "כי טובים ד'יך מיין" (שיר-השירים א), שהתדבקות והתקרבות ה' אשר קרבנו אליו במצוותיו וציוונו, טובים המה מכל השגת שכל האדם. [ע"פ רבי יהודה לייב אלטר מגור, שפת אמת, פרשת שמיני תרל"ז]

סימני הטהרה לאדם

זאת החקיה אשר תאכלו

סימני בהמה טהורה: מעלה גרה ומפרסת פרסה. מעלת גרה היינו שאינו חוטף הטוב מהשם יתברך אלא מקבלו בנייחא, ותמיד הוא מוכן להחזירו, אף שקיבל כבר. ומפריס פרסה הוא שאינו קופץ ידיו לאחוז במה שנחלק לו מהשם יתברך, וזהו מגודל ביטחוננו בה', כי על זה רומז מפרס פרסה, כמו שכתוב "תרחיב צעדי תחתיו" (תהלים יח) - שעומד במרחב. [ע"פ רבי מרדכי יוסף ליינר מאיזביצא, מי השילוח, פרשת שמיני]

לשקול בעצמו

והתקדשתם והיייתם קדשים

זהו כלל גדול בתורה - "קדש עצמך במותר לך". כי האדם מובלע בתאוות גשמיים, וצריך לידע ולהתבונן בטבעו היאך ינהג בכל תאוות ותאוות, כמו בתאוות אכילה יתבונן כמה הוא צריך לאכול שלא יא חלש אחר כך בתורה ובתפילה, וכן בכל התאוות. וכשיבוא לו דבר תאוה שיועד בעצמו שאינו צריך לו לפי טבעו, אזי צריך להיות בעיקשות ובשמחה שאינו רוצה לטמא חלק אלוך ממעל שבו, שהוא חשוב יותר מכל המלאכים, וכמו שכתוב "אל תהיו כסוס כפרד" (תהלים לב), כי זה מעשה הגוי, שרודף אחר תאוות עיניו, ולפום צערא אגרא [=לפי הצער השכר]. וזהו כלל גדול בתורה, כי אי אפשר לאומרו בדרך פרט, כי כל אדם צריך לשקול בעצמו כני"ל.

והעצה היעוצה לזה הוא שיהיה תמיד בשמחה, כי כשהאדם בעצבות נמשך אליו כל התאוות עולם הזה, כי העצבות היא קליפת "ערלת לבבכם". כי מה שמלין אצל התינוק את ערלת בשרו הוא רק הכנה שיוכל לשבר ערלת לבבו, דהיינו כל תאוות הגשמיות. [ע"פ רבי שניאור זלמן מליאדי, מאמרי אדמו"ר הזקן - הקצרים, פרשת שמיני]

הביצה והתרנגולת

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח

פירש רש"י: "לפי שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה: למה אתה בוש? לכך נבחרת! והוא תמוה, כי משום שנבחר בזה לא יסתלק הכוונה מעליו. והנה שמעתי מן אדוני אבי זקני זללה"ה [מורנו הבעש"ט] פירוש על זה: מפני שיש לך יראה ובושה מן השם יתברך, לכך נבחרת. כי "זבחי אלקים רוח נשברה" (תהלים נא). [ע"פ רבי משה חיים אפרים מסדילקוב, דגל מחנה אפרים, פרשת שמיני]

גודל מעלת הבושה

ויקרב אהרן אל המזבח

דהנה עיקר הוא לאדם הבושה, שסימן טוב לאדם שהוא ביישן, וכל המתבייש לא במהרה הוא חוטא. ואהרן היה מתבייש מאוד מגודל ההכנעה שהייתה בו, שכן דרך הצדיק שתמיד הוא חוטא בעיניו, ואפילו דבר קל הוא חושב לעצמו כעבירה חמורה, ומכניע עצמו ומשפיל עצמו תמיד ומוכיח עצמו בפני הרבים ועל ידי זה מכניס הרהורי תשובה בהשומעים באומרים: אם בארזים נפלה השלהבת מה יעשו אזובי הקיר, והם חוזרים בתשובה שלמה.

וזהו שאמר לו משה רבנו עליו השלום למה אתה בוש, פירוש מה שאתה בוש וירא מורה שאתה הוא הצדיק השלם הראוי לקרב אל המזבח, ולכך נבחרת, שכן ראוי לצדיק להתנהג בעבודתו יתברך שמו. וזהו ויקרב אהרן אל המזבח, שכיוון ששמע ממה שאמר גודל מעלת הבושה וההכנעה בלב, התחיל לנהוג כך תמיד, שהיה מוצא בעצמו חסרונות והיה חושב תמיד שצריך הוא למזבח כפרה. [ע"פ רבי אלימלך מליזנסק, נועם אלימלך, פרשת שמיני]

בפקודת מלך

אשר לא צוה אתם

ללמד כי עיקר כוח כל מעשה האדם הוא מצד ציווי ה', כי כל שכל האדם בטל לכוח זה. והנה נדב ואביהוא היו צדיקים גדולים ועשו לשם שמים, רק שהיה חסר הציווי, ומזה יש ללמוד קל וחומר, מידה טובה מרובה ממידת פורענות, אם כן מי שעושה רצון הבורא אף שאינו יודע טעם הדבר לעשותו בכוונה רצויה - הרי הכוח לזה הוא מצד פקודת ה', וכאומרנו "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו", שכוח ציווי זה חשוב מן הכול. והנה נאמר על נדב ואביהוא כי "שתויי יין נכנסו" (ויקרא רבה יב), כי טעמי תורה

ב"ה

מוקדי מבחן

התוכנית השנתית

מוקד מרכזי:

ירושלים

יום ראשון ב' ניסן
אולם 'נחלת יהודה'
שע"י ביהמ"ד הגדול בעלז
רחוב דובר שלום 6 ירושלים

<p>מודיעין עילית</p> <p>יום רביעי כ"ז אדר ב אולמי 'אור יחזקאל' רחוב רשב"י 21</p>	<p>בני ברק</p> <p>יום חמישי כ"ח אדר ב אולמי 'קונטיננטל' רחוב בן יעקב 21</p>
<p>חיפה</p> <p>יום רביעי כ"ז אדר ב אולמי 'נדבורנא' רחוב מיכאל 17</p>	<p>אשדוד</p> <p>יום רביעי כ"ז אדר ב אולם 'ויזניץ' רחוב בעל הנס 14</p>

שומרון - יבנה

יום רביעי כ"ז אדר ב
ביהכ"ס הספרדי
מתחת לשיבת 'רועה ישראל'

פתיחת רישום לכלל המוקדים בשעה: 19:00

לרישום למוקד המבחן

במוקד לב לדעת:

☎ 072-221-9050 שלוחה 3

תפארת שמשון

עמירה במבטן

הוא החזיר את החרב למקומה ואמר: "פל הקבד לך רק רציתי להעמיד אותך פמבטן. דע שאני היית אוכל את הפשר, או אז הייתי הורג אותך, כי זה היה מוכרח שאין לך עקרונותי".

והעשיר הרומאי הוסיף: "כך צריך להיות - והוא צריך להיות יהודי עד הסוף, ורקואי צריך להיות וקואי עד הפוף".

(על-פי פולסמו ירושלמי, מסכת שביעית, פרק ד, הלכה ב)

"חס ושלום!" אמר רבי אבא. "אני מקבד אותך מאד. אבל יהודי אני ואינו יכול לאכל סגון שאינו פשר. אבא קבד את פהבת".

אבל העשיר הרומאי פעס עוד יותר. "אני לא מוכן לשלעל שום פרופום!" אעפ בקול. "אתה תאל עכשו את הארוחה".

רבי אבא נחרד לראות שהעשיר שולף את חרבו ומניף אותה מעל ראשו. "אם לא תאכל את הארוחה, אהר אותך", הכריז.

רבי אבא ענה בשקט אבל פתופיות: "אתה יכול להרג אותי, אבל אני לא אכל פשר שאינו פשר ויהי סנה".

באותו רגע הופיע חייוך על פניו של העשיר.

בא רבי אבא אל ביתו של העשיר, עשה את כל הפחדות הדולות והחילי פהבת. הוא ישב ועבד פדוות, גור את הפדים ומפר את התיתות וז לז פיד אפון.

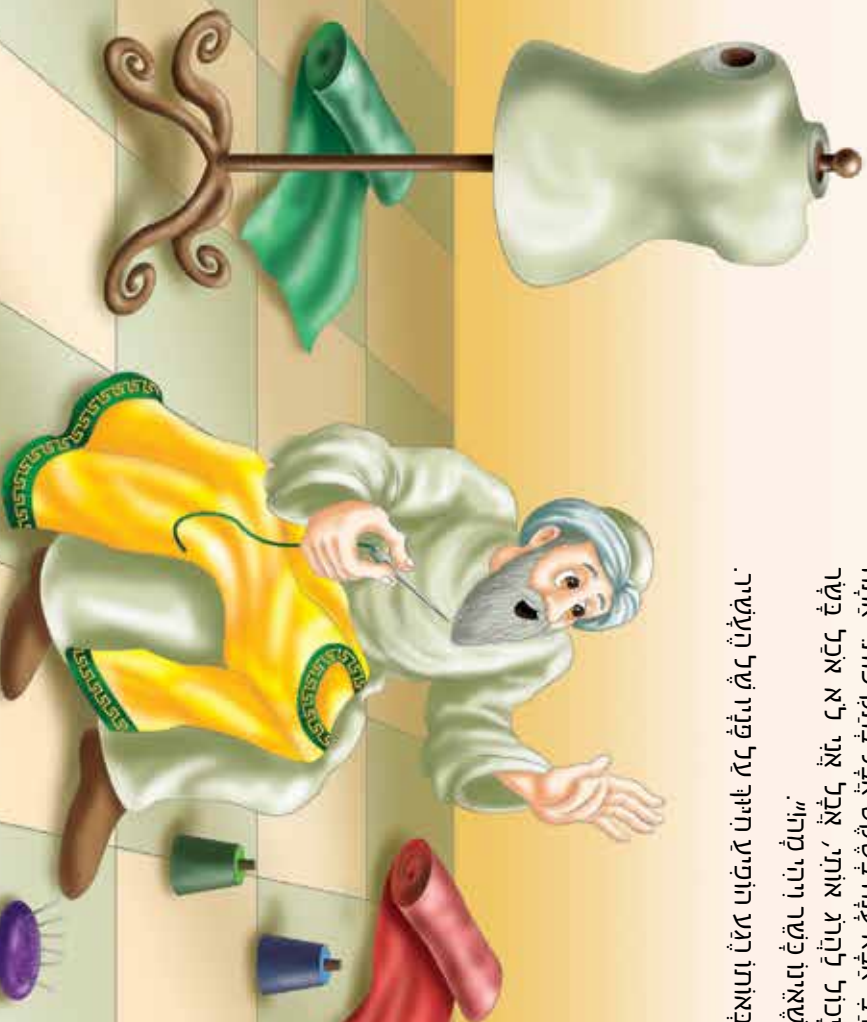
פצתה היום נכנס העשיר אל חדרו. ברוח הזוית משאש ועליו אלי פשו שהיטיג רוח סגרה. "פפשה, הביתי לך ארוחת צהרים!" אמר לרבי אבא.

"אני סודה לך מאד!" אמר לו רבי אבא, "אבל איני יכול לאכל את הארוחה, כי היא איננה פשרה על-פי מאות דתנו. באתם חודה לך. אני אסתפר. יש לי אכל".

הפעת זעם הופיעה על פניו של העשיר. "איזו מסרב לאכל אותה? פכה אתה מעליב אותי?".

"אנחנו צריכים בגדים חדשים לכל המשפחה לקראת החג!" אמר העשיר הוקואי לקולתו. "לך והבא לךא חיש סקפוני שייתפר פהבתו את הבגדים".

יצא השורת לחפש חיש טוב, ורבים המליצו לו על רבי אבא פרוקינא, הוא היה פלמיד חכם גדול שהתפרנס מעבדות החישות. פשה שהיה מופר בגדים היה חושב על התורה שלמד, וכך עסק פתורה גם פעת עבדתו.

1

מאת: נתנאל ובת-אנא אפשטיין

חכם הרזים

ספרי צדיקים

המגיד ממעזריטש

חלפו שנים. דב-בער התניע למלא את הבקשתו לאמו, ונדל ללקמן גדול.

המשך בשבוע הבא

הרב עדין אבן ישראל (שטיינדלץ)

שאל דיבור של אמת

נכנס יין יצא סוד, אבל מי אמר שהסוד הוא אמיתי?
 < לפעמים אמת מתיישבת לנו בפנים, ורק אחרי עשר
 שנים היא נובטת בתוכנו ונותנת פירות > וכשאתם
 אורזים ויוצאים לטייל בחודש האביב, אל תשכחו
 להכניס לתיק זרעונים של אמת

אליי, ורק בעוד עשרים שנה אקלוט מה הייתה השאלה ומה הייתה התשובה, וכל הדברים יקבלו צורה אחרת.

סיפר יהודי חסידי, שהיה לו איזה רבי קטן במקומו, ואותו יהודי לא היה מקושר לרבי במיוחד, אבל היה מגיע מפני הכבוד. באחת משבתות הקיץ הרבי ניגש אליו ושאל: "אמרת פרקי אבות היום?" והוא ענה: "כן". הרבי המשיך: "איך אתה מפרש את העניין הזה של 'דע מה למעלה ממך'?" אסביר לך: הכוונה היא שתדע מה מבקשים ממך למעלה". סיפר אותו יהודי: "שמעתי את זה, וזה היה מעין וורט נחמד וחביב, ועברו להן עשר שנים ויותר מזה - ועכשיו כמעט שלא עובר יום מבלי שאני נזכר בזה". זו הייתה אמרה קטנה שלא עשתה שום רושם, אבל אחר כך היהודי הגיע למצב חדש, והשאלה מה רוצים ממנו נעשתה הרבה יותר משמעותית.

לפעמים אדם חושב לעצמו: עכשיו שיננתי שלושה דפי גמרא, מה טוב ומה נעים, והקב"ה אומר: ללמוד את דפי הגמרא הללו - בשביל זה אני יכול להשתמש במלאך, אבל כאב ראש - רק אתה יכול לתת לי, מה שאף מלאך לא יכול לתת. שוב אזכיר משהו בשם הרבי מקוצק, שאמר פעם לפלוני שהתאונן באוניו: "אני רוצה ללמוד - לא נותנים לי, אני רוצה להתפלל - לא נותנים לי, הטרדות והצרות לא נגמרות". הרבי אמר לו: מי אמר שהקב"ה רוצה את התורה ואת התפילה שלך, אולי הוא רוצה את הכאב בטן ואת כאב הראש שלך? ! השאלה הזאת, "מה ה' אלוקיך שואל מעמך", היא מציקה לפעמים. קמתי, התפללתי, למדתי - ואחרי כל זה יכול להיות שהקב"ה רוצה ממני דברים אחרים. לפעמים הוא רוצה ממני דברים שהם לא בגדרים המנויים בספרי המצוות. יש כאלו שאני בטוח שהם ימצאו את ייעודם אם הם ילמדו להרביץ מכות כמו שצריך; יכול להיות שהוא יהיה למדן אבל זה לא באמת כל כך חשוב כמו זה שהוא יכול לשבור למישהו את השיניים. היו אנשים שהזדמנה להם הזדמנות חד פעמית, והם הצילו נפשות בגלל שהם היו יכולים להרים יד, ואילו אחרים שהתפללו מנחה עם תפילין בדקות לא יכלו לעשות דבר. בחנוכה הרי חוגגים בין היתר את מעשה יהודית, שכוחה היה בזה שהיא

כפעם האחרונה שראיתי אתכם הייתם מסובכים היטב ביין ומשקה; אם הייתם אז אמיתיים יותר - אני לא יודע. לפעמים כשנכנס יין אמנם יוצא סוד, אבל מה? מתברר שהסוד היה שקר. להבדיל, היה מנהג, בהחלט לא מוסרי, שנהגו בכל מיני מקומות וצבאות: לקחו חייל, קצין בדרגה גבוהה, ומסרו לו אינפורמציה סודית, ואיכשהו - "דאגו" לכך שזה יקרה - הוא נשבה בידי האויב. בשבי היו חוקרים אותו, וכדרכן של חקירות שכאלו, שהן נמרצות ומאוד מאוד לא נעימות, כמעט מעולם לא קורה שהשבוי לא נשבר, זו רק שאלה של כמה משקיעים בעניין. וכך הקצין הזה עומד בכל החקירה עד שלבסוף היה נשבר, וסיפר את הכל - וזו בדיוק הייתה כוונת השולחים, כי השתילו אצלו אינפורמציה כוזבת, כדי להטעות את האויב. לקחו איש אמין, שיישבר רק בסוף, ויספר את הסוד - אלא שכל מה שהוא מכיר וכל העולם שהוא עומד עליו, הוא שקר. זה יכול לקרות גם עם יין, שבמקום גלות את האמת הוא מגלה את השקר. יש סוד, אבל הרבה לפעמים הסוד הוא סוד מלאכותי; אבל לא נדבר כעת על היין.

כך או כך, לפעמים קורה - פורים הוא זמן מסוגל לכך, אבל זה יכול לקרות בכל יום - ששומעים איזה דבר אמת, שמצליח להסתנן פנימה בין הסדקים. בדרך כלל אנשים עשויים עם שריון, כך שהאדם לא ישמע ולא יקבל שום דבר, וייוותרו מוגן מפני דברי תוכחה או דברי אמת. אלא שלפעמים השריון נסדק, ומשהו נכנס בכל זאת. יש אמרה מפורסמת מאוד בשם הרבי מקוצק: למה נאמר "והיו הדברים האלה... על לבבך" ולא בתוך לבבך? מפני שלפעמים הדברים אינם יכולים להיכנס כי הלב סגור, אז לפחות שיישארו על הלב מבחוץ, בסוף אולי הלב יפתח והכל ייכנס.

אחת הבעיות היא ששוכחים דברים שכאלו. לפעמים נאמר דבר מה משמעותי - אבל למעשה הוא יהיה משמעותי רק בעוד עשור או שניים; גם כעת אלו דברי אמת, אבל המשמעות שלהם עדיין לא נמצאת פה. לפעמים מדובר בתשובה טובה לשאלה מציקה, רק שאפילו את השאלה אני עדיין לא יודע; יושבים ומדברים על דברים שלא נוגעים

יכולה לשבת עם גוי שיכור ולחתוך לו את הראש - ולא עוסקים באילו תפילות היא אמרה קודם. בשירת דבורה מופיע 'תבורך מנשים יעל... מנשים באוהל תבורך'. על פי הגמרא נשים באוהלי אלו שרה רבקה רחל ולאה, ולמרות זאת יעל - שעשתה מעשה לא נעים, וגם תקעה את היתד בראשו של סיסרא, היא תבורך מנשים באוהל. היא הייתה יכולה לשבת לידו עם תהלים ולהתפלל, לא בטוח שזה היה מועיל, ולמרות שעל היתד לא היו שמות קדושים - זה דווקא עבד לא רע.

כל זה אמרתי רק דרך אגב, להראות שאמרה אחת פשוטה וחביבה יכולה להיעשות לאמת נוקבת שמטרידה את האדם שנים הרבה לאחר מכן. הדברים היו רדומים להם שנים, ובכוא הזמן התעוררו. לפעמים זורעים ולא קוצרים מיד, זורעים לשנים לאחר מכן. ראייתם פעם איך מנביטים אגוז מקדמיה? אני לא יודע איך הם מצליחים לצמוח, כי הקליפה היא מאוד קשה ולשבור אותה זה קשה ביותר. איך דבר כזה צומח? הוא צריך הרבה זמן. כשמניחים פול במים, אחרי שלושה ימים הוא מתחיל לצמוח. אבל אותו אגוז צריך להירקב ימים רבים מאוד עד שהוא מצליח לצמוח; וגם כשהעץ של האגוז הזה צומח,

הוא יתחיל לתת פרי ראוי רק כמה שנים הגונות לאחר מכן. סוף דבר, גם כאשר יש הזדמנות ונאמרים ונשמעים דברי אמת, צריך לא לזרוק אותם מיד: לתת להם לשבת, לתסוס ואולי גם קצת להרקיב על פתח הלב; יום אחד אפשר שהם יעשו פירות.

אבל בואו נסיים עם עניין אחר. הרי תכף ימי אביב ובישיבות גם מהדרים בביטול תורה כל ימי ניסן - ומנהג ישראל לצאת ולטייל בטבע. יש עניין בדוק ומנוסה: כשהולכים ברגליים, בפועל ממש, באיזה מקום, זה יוצר סוג של קניין לגבי המקום, סוג של קשר עם השביל. כשפלוני יושב ורואה נוף, זה אינו דומה למי שהלך בו: יש דברים שנקנים בחושים פרימיטיביים יותר. היום את כל השושנים עושים חסרות ריח, ומהנדסים עוד ועוד פרחים כך שלא יהיה להם ריח ולא יהיו להם זרעים. היה פעם בארץ אבטיח שנקרא "אבטיח בהמות", שהיה רק מאכל בהמה. כשהגעתי בפעם הראשונה לאמריקה, ראיתי שנותנים לי אבטיח גדול, והסתכלתי בו וראיתי שהוא אבטיח של בהמות; עכשיו זה הגיע לארץ. מוציאים ממנו את הגרעינים, אחר כך את הטעם, ואני כבר לא בטוח אם הצבע שלו הוא לא צבע מאכל. קיצור דברים, יש חוויה אחרת כשמחזיקים משהו ממשי ביד או נפגשים עם הדברים באופן ממשי. אבל אני רוצה לשאול עוד שאלה - מה האדם משאיר אחריו? הולכים לאיזה טיול, ולפעמים משאירים אחרינו משהו. להבדיל, כלב הולך לטיול והוא משאיר כרטיס ביקור, וכלב אחר שעובר יודע מי היה פה. כשהולכים לטייל - שווה להשאיר איזה כרטיס ביקור, שיישאר איזה

סימן. לא צריך לעשות את זה כמו כלב, אמנם. כרטיס כזה שאנחנו משאירים, לעולם לא נדע מה יהיה איתו - זה כמו לשלוח בקבוק עם פתק על פני המים. גם אסירים בבית הסוהר חורטים את השם שלהם, ולפעמים זה משמעותי - להם או לאחרים שבאים לאחר מכן. לכן אני אומר - הולכים לטייל? תשאירו איזה כתובת. זה יכול להיות שלט בפועל ממש, ואפשר להשאיר סימן גם בדרכים אחרות. אתם הולכים ופוגשים אנשים - תשאירו אצלם משהו. לפעמים משאירים ניגון באיזשהו מקום; לפעמים נותנים במתנה לאדם אחר איזו מחשבה או איזה משפט, ואולי הוא ירהר בזה במשך עשרים שנה, או שמא הוא ייזכר בזה לאחר עשרים שנה, אבל משהו יישאר.

כמו מסעות ישראל במדבר, אנחנו שומרים את העניין הזה ומזכירים אותו יותר משלושת אלפים שנה: פה עצרנו לנוח, פה היו צרות, פה הייתה באר מים, פה היה כאב ראש. שכל אחד ישאל את עצמו: אני הולך ויוצא מהבית שלי ומהשכונה שלי והולך למקום אחר, רחוק או קרוב; הייתי באיזה מקום - מה נשאר שם אחרי זה?

פסח מתקרב... נקיונות, בישולים, בגדים חדשים... כל כל הרבה הכנות וארגונים מה באמת קורה בליל הסדר??

הרב דודי פוטש מייסד 'בצילו' פותח לכם את השער בכנס חוויתי ומעורר השראה:

סודו של ליל הסדר

הדרך הבהירה לחוות את ליל הסדר יחד עם כל המשפחה, בעוצמה והתחדשות אמיתית!

יורשלים | **תל אביב**

יום חמישי ו' בניסן 11/4 במרכז חיבה בירושלים בין השעות 19:30-22:30

יום רביעי ה' בניסן 10/4 באוד' צייטלין החדש, תל אביב בין השעות 19:30-22:30

עלות הכנס: 120 ₪ ליחיד // 190 ₪ לזוג

<< מחיר מיוחד בהרשמה מוקדמת >>

לנרשמים עד למוצ"ש כג' אדר ב' 30/3 // **79 ₪ ליחיד // 129 ₪ לזוג**

הזדירו להרשם! **מספר המקומות מוגבל!**

<< מתנה לכל נרשם - הגדה מעוצבת! >>

כרטיסים באתר 'טיק צאק' או בטלפון: 052-7710866

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

עד כמה אני אמור להתייחס בעבודת ה' שלי לתגובות של אנשים אחרים סביבי? למשל להתפלל בקול, לברך באיטיות...

מצד אחד, מי שעובד את ה' אסור שיחשוש מפני המלעיגים עליו, כמו שהתבאר בתחילת ה"שולחן ערוך". הוא צריך לכוון לשם שמיים, ולא לנשיאת חן וקבלת אישורים מהחברה. מאידך, הדרך הישרה היא שתהיה תפארת לעושיה בנשיאת חן לא רק בעיני אלוקים אלא גם בעיני אדם. התנהגות מנוכרת, מוזרה, חסרת רגישות ואכפתיות לצרכי הסביבה, היא בודאי לא מידה משובחת.

יש להבחין בעניין הזה בין הלכות גמורות למידות חסידות. מה שהוא הלכה גמורה - העמידה ללא חת וללא בושה מול דעת אחרים היא הנכונה, וכדאי גם בזה להתייעץ עם תלמידי חכמים מנוסים ומיושבים. אבל מה שהוא מידת חסידות, כבר אמר הרמח"ל במסילת ישרים בפרק כ' שזה צריך בדיקה גדולה אם הדברים גורמים למוזרות כלפי הסביבה, כי פעמים רבות קידוש השם שנובע מנשיאת חן של התורה בעיני בני אדם היא מידת חסידות יותר עליונה מתפילה בקול בצורה שאינה מתחשבת.

איך יתכן שה' הוא כל יכול, אם הוא חייב לתת לנו בחירה חופשית?

ההנחה של השאלה מוטעית - הוא לא חייב. לא רק מפני שהוא כל יכול, אלא גם מפני שהמילה 'חייב' מכניסה את ה' יתברך לגדר של משועבד, והוא אינו משועבד לשום דבר. הבחירה שיש לנו והביטחון שהיא תימשך היא רק מפני שכך רוצה הקב"ה בחופשו המוחלט.

ועוד, הבחירה שלנו לא תמיד תהיה חופשית. שהרי בעזיבת הנשמה את הגוף בטלות ממנה המצוות, ולעתיד לבוא המצוות יבטלו מן העולם בכלל, ובעולם הבא אין בחירה במובן השגור אצלנו. ולכן לא רק שהקב"ה גילה לנו את רצונו בנתינת הבחירה, אלא הוא גם גילה את רצונו שהמתנה המופלאה של הבחירה, ניתנה לנו לאותו פרק זמן של הפרוזודור שעליו נאמר "היום לעשותם".

האם הגדרת היהדות כ'דת' זו טעות שקשורה בגלותיות?

היו אומרים בדרך הלצה שהתורה ניתנה בסני, והדת ניתנה בשושן... אבל ההלצה הזו אינה מבטאת את האמת, שהרי נאמר על נתינת התורה מסיני - "מימינו אש דת למו". המילה דת מבטאת מארג של הדרכות והכוונות אלוקיות שניתנו באש מסיני, כדי לרומם אותנו לדבקות בו יתברך. בארץ ישראל הדת בוודאי מתפתחת ועולה הרבה מעבר למה שהיתה בגלות, שהרי אנו מצווים על מצוות התלויות בארץ וקרובים יותר למצוות המקדש, יהי רצון שנוזכה לקיימן בקרוב. ממילא, אש הדת שניתנה לנו בסני שבה לבעור בעומק הנשמה היהודית ביתר שאת ויתר עז מאשר בגלות.

אמנם, בדורנו יש מקום רחב יותר לאהבה שנדחקה מפני מוראות הגלות, בלא לעקור חלילה את היראה שעדיין מלווה אותנו גם היום, כמצוות עשה מהתורה. אף על פי כן, עיקר קדושתנו ותורתנו יונקות מכל רבותינו המופלאים שבגלות, יחד עם הציפייה להשבת שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה, והארת תורת ארץ ישראל במלואה בגאולה השלמה בקרוב.

נסאזרה

במקום להסתובב, המרכז האקדמי לבי!

פתרת? מקומך איתנו!

יום פתוח **5.4.19**
כ"ט אדר ב' תשע"ט
החל מהשעה 09:00

קמפוס טל - בנות רח' בית הדפוס 7, גבעת שאול, ירושלים
קמפוס לב - בנים רח' הנד הנד הלאומי 21, גבעת מרדכי, ירושלים

<p>המכינה לאקדמיה מכינת ריענון מכינה מלאה</p> <p>תואר שני מנהל עסקים M.B.A. פיזיקה / הנדסת אלקטרו-אופטיקה M.Sc.* סיעוד M.S.N + Nurse Practitioner*</p>	<p>הפקולטה לניהול B.A. חשבונאות ומערכות מידע מנהל עסקים</p> <p>הפקולטה למדעי החיים והבריאות B.S.N. סיעוד B.S.N. ביואינפורמטיקה B.Sc.</p>	<p>הפקולטה להנדסה ומדעי המחשב B.Sc. הנדסת אלקטרו-אופטיקה הנדסת חשמל ואלקטרוניקה הנדסת תוכנה הנדסת מערכות תקשורת הנדסת תעשייה וניהול מדעי המחשב</p>
--	--	---

שכר לימוד אוניברסיטאי | שנה ראשונה חינם לבוגרי צבא ושירות לאומי

אתר: www.jct.ac.il